No. 2554 Zaterdag 7 Januari 1933. 50ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.-- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie : St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Vereenvoudigd Onderwijs.

Er bestaat reeds sinds vele jaren een *vereenvoudigde spelling*. Nog niet lang bestaat er nu ook een vereenvoudigd onderwijs volgens geheel nieuwe methode. Eigenlijk bestaat het nog niet in opta forma. Maar het is toch in wording. En er zijn er al genoeg die er mee dweepen. Er zullen natuurlijk vooral in de onderwijswereld genoeg deskundigen zijn, die het een groote dwaasheid vinden. Doch er worden tegenwoordig wel gekkere dingen aanbevolen en in toepassing gebracht op onderwijsgebied, b.v. om tot bezuiniging te komen, dat deze allernieuwste methode tot vereenvoudiging en dus tot bezuiniging van het onderwijs, wel iets minder dwaas zou kunnen zijn en dus nog eerder verdiende in aanmerking te komen.

Men zou de waarde ervan misschien allereerst kunnen onderzoeken voor onze buitenscholen, en zien in hoeverre zij hier van toepassing zou kunnen zijn.

Wat behelst de nieuwe methode?

In de *Arnhemsch Courant* stonden onlangs enkele artikelen over een geheel nieuwe onderwijsmethode, de methode *Borgman*, die wel eenige nadere beschouwing waard is, al was het alleen maar om de origineele denkbeelden die er aan ten grondslag liggen.

De Heer Borgman is hoofd eener lagere school, een man van het vak dus.

Volgens hem moet en kan de tijd, die een leerling noodig heeft voor de stof welke op de lagere school wordt behandeld, een tiende teruggebracht worden.

Dat lijkt zoo op het eerste gezicht absurd, maar als men eens dieper op de uiteenzettingen van den heer Borgman wil ingaan, is het niet zoo wonderlijk meer.

De heer Borgman heeft in Vledderveen, een buurtschap in de nabijheid van Stadskanaal, eenigen tijd geleden een school met enkele leerkrachten en eenige tientallen leerlingen geleid, geheel volgens zijn methode.

Daar beschikte hij over een zoogenaamden wereldtuin, een groot weiland.

Op den grond waren daar de vijf werelddeelen geprojecteerd. De voornaamste steden, groote rivieren, gebergten en wouden treft men er op aan.

In dien wereldtuin leeren de kinderen aardrijkskunde. zij volgen den Nijl, de Amazone, enz. van hun oorsprong tot aan den mond. Door aanschouwing leeren zij den loop der rivieren, door welke landstreken zij stroomen, bosch, savanne, berg- of laagland, etc.

Daar leeren zij ook geschiedenis. Een kind is Columbus en reist den koenen zeevaarder na in den wereldtuin, om aan het einde der reis Amerika te ontdekken. Engeland en Frankrijk (kinderen uit de klas) onderhandelen met elkaar over in- en uitvoer van producten, die ook in werkelijkheid aanwezig zijn; ze rekenen in ponden en francs, enz.

Alles berust zooveel mogelijk op ervaring en zelfwerkzaamheid der kinderen. Over het leesonderwijs wil ik nog iets melden, omdat ook dat geheel afwijkt van de gebruikelijke methode.

In de eerste week leert het kind de getallen van een tot tien met behulp van cartonnetjes waarop deze cijfers staan. Met deze getallen maakt het kind eenvoudige sommetjes.

Dan wordt het schrijven der cijters geleerd. De onderwijzer schrijft ze voor, de leerling bootst het aldus gegeven voorbeeld na.

Deze in de eerste week opgedane kennis vormt de basis van het leesonderwijs.

Op de eerste bladzijde van Borgmans leesboekje staan de getallen dan in schrijfletters, dan in cijfers gedrukt. Links van deze bladzijde staat het — (min) teeken, gevolgd door de woordjes „af" en „min", rechts het + teeken, gevolgd door het woordje „en".

Het kind kent nu dus dertien woorden, waarmee het korte zinnetjes leert, aan de rekenles der eerste week ontleend b.v. drie en een, 7 en een, 5 en een vijf. — Afwisselend worden de cijfers in letters en in cijfers uitgedrukt.

Spoedig worden er meerdere woordjes gevormd. Het systeem is zoo ingericht, dat de kinderen in de tweede week het boekje hebben doorgewerkt of doorgespeeld. Er komt o.m. ook een spelletje in voor waarin een meisje, Aaf geheeten, vindt dat zij een slechte plaats heeft in de rij, ze staat n.l. op twee. Zij wil vooruit en na enkele bladzijden spelen is ze dan ook zoover gevorderd dat ze op tien komt, waar ze van meet af aan heen wilde.

Op een dergelijke eenvoudige wijze leert het kind ook de vreemde talen.

De schrijver van de artikelen in de *Arnhemsche krant* heeft, zooals hij meldt. de resultaten van het onderwijs bij een zes- en een achtjarig meisje kunnen controleeren. Hij vertelt er het volgende zeer merkwaardige van: het zesjarige kind was aan de rekenles bezig, b.v. 12,5 : 2,5; 17,5 : 2,5 enz. of wel 37,5 : 12,5; 125 : 12,5; 6×0,5; 2×3,5 enz. Alle uitkomsten zijn heele getallen beneden de tien. Zoo leerde het kind 400 sommen in een half uurtje. Ook procentsommen kon het kleine ding leggen, (met behulp dezer cartonnntjes) b.v. 400 gulden á 6% in 3½ maand; f 600.— á 2% in 6 maanden, enz. Alles gebeurde uit het hoofd in zeer korten tijd.

Datzelfde zesjarige kind las vlot uit het zesde deeltje van een „Zonnig Wereldje", een leesboek voor de vierde of vijfde klasse der Lagere School!

K. de G. vat in *„de West"* zijn oordeel over deze nieuwe methode aldus samen:

„Al deze resultaten doen het verlangen opkomen genoemde methode eens op grooter schaal en gedurende langeren tijd toe te passen, teneinde de waarde van zulk onderwijs voor de praktijk te leeren bepalen."

Vergadering VAN DEN Kolonialen Raad

op Donderdag den 29n Deeember 1932

des avonds te 8 uur.

No. 1. Ingekomen stukken. Het ontwerp *Slacht- en Keuringsverordening* en het ontwerp tot intrekken van de *petroleumraffinarijbelasting* worden naar de afdeelingen verwezen.

No. 2. Ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 29sten December 1883 (P.B. 1883 No. 23) en van de „Algemeene Polikeur" 1917 (P.B. 1932 No. 54). (1932-1933-23) zonder gedachtenwisseling of h. s. aangenomen.

No. 3. Ontwerp-verordening tot toepasselijkverklaring van de Conventie van Genève op alle verdoovende middelen, opgesomd in groep I van artikel 1 van het op 13 Juli 1931 te Genève gesloten verdrag tot beperking van de vervaardiging en tot regeling van de distributie van verdoovende middelen, voor zoover zij niet reeds onder die Conventie vallen. (1932-1933-25). Zonder gedachtenwisseling of h. s. aangenomen.

No. 4. Ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 13den December 1898 (P.B. 1899 No. 8) houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van *pensioenen aan burgerlijke ambtenaren* in de kolonie Curaçao, en aan hun weduwen en weezen. (1932-1933-4.)

Bij de verordening van den 30 December 1932 (P. B. No 125) in werking getreden 1 Januari 1933 zijn de eerste alineas van artikel 17 opnieuw vastgesteld als volgt:

Artikel 16 (thans 17) wordt gelezen

1. De ambtenaren zijn verplicht ten behoeve van 's Lands kas vijf ten honderd van hun inkomen voor pensioen bij te dragen.

2. Wanneer een ambtenaar uit tijdelijken in vasten dienst overgaat, wordt de in het vorig lid bedoelde korting ook toegepast over het in tijdelijken dienst achtereenvolgens genoten inkomen, te rekenen van den 1sten Januari 1933 af.

De Administrateur van Financiën brengt namens den Gouverneur bovenstaande wijziging aan bedoeld in het Eindverslag en stelt voor de verordening in werking te laten treden op 1 Januari 1933. Het aldus gewijzigd ontwerp wordt z.h.s. aangenomen. De eenige spreker was het lid J. H. Sprokkel, die de wenschelijkheid betoogde na aflossing van de schuld aan Nederland een op een wettelijke basis steunend pensioenfonds te stichten.

De administateur van financiën, de Heer Herman Schotborgh zegt, dat de Voorzitter hem tal van malen welkom heeft geheeten in deze zaal, maar dat het ditmaal een bijzondere gelegenheid is, aangezien het heden de laatste keer is, dat de Heer Lansberg een bestuursgemachtigde in een zitting van den Kolonialen Raad verwelkomt. De Heer Lansberg heeft steeds zoowel als lid en als ondervoorzitter en voorzitter zijne stem verheven in 't belang van de bevolking, zooals hij dat inzag, zich nu eens stellende aan de zijde van het bestuur, dan weer staande tegenover de meening van het Bestuur. Het is ten zeerste in hem te waardeeren dat hij, zooveel in zijn vermogen lag, de hem toevertrouwde belangen heeft behartigd. Namens het Bestuur zegt de Adm. van Fin. den Heer Lansberg dank voor alles wat hij in het algemeen belang gedaan heeft en wenscht hem het beste toe op zijn verderen levensweg.

Hierna nam de Ondervoorzitter Dr. Ch. de la Try Ellis het woord en zeide:

Hooggeachte M. de V. Bij Uw Ambstjubilé den 27 December 1930 genoot ik het voorrecht U namens mijne geachte medeleden toe te spreken en de gevoelens te vertolken die wij ten aanzien van U koesteren. Bij die gelegenheid is ook de wensch geuit, dat Gij nog lang den voorzitterszetel zoudt innemen. Die wensch is helaas maar ten deele in vervulling gegaan. Reeds na twee jaren hebt Gij besloten uit den Kolonialen Raad te treden en en den hamer, dien Gij sinds 1925 met eere hanteert, aan een ander over te dragen.

Is het de plicht van iederen burger zooveel in zijn vermogen ligt, het belang van de gemeenschap te behartigen, ten volle hebt Gij U van dien plicht gekweten en niet minder dan 27 jaren op verdienstelijke wijze de openbare zaak gediend.

Gij hebt in dezen Raad leden zien komen en gaan, en de meeste zetels door drie verschillende personen zien innemen. Het valt ons zwaar van U. — te moeten scheiden, wij kunnen ons den Raad niet voorstellen zonder U, — Uwe leiding, ervaring en kennis van precedenten znllen wij in het vervolg moeten derven. Doch wij nemen afscheid slechts in Uwe hoedanigheid van voorzitter en lid van dit college. Wij drukken nl. de hoop uit, dat het U gegeven moge zijn nog lange jaren nuttig werkzaam te zijn in het notariaat en de overige functies, die Gij bekleedt en spreken de beste wenschen uit voor het bestendig welzijn van U en Uwe hooggeachte familie.

Ik heb gezegd.

Hierop antwoordde de Heer ED. S. LANSBERG het volgende:

Van harte bedank ik U, Mijnheer de Gemachtigde van den Gouverneur voor de namens het Bestuur van dit gebiedsdeel en U, Mijnheer de Onder-Voorzitter, voor de namens den Raad tot mij gerichte waardeerende woorden bij mijn ontslagname als lid en Voorzitter van den Kolonialen Raad.

Ik verzoek U, Mijnheer de Gemachtigde, mijn welgemeenden dank te willen overbrengen aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao.

De aangename samenwerking en welwillendheid van U allen, Heeren leden van den Raad, en van de intusschen afgetreden leden steeds ondervonden zal in levendige herinnering bij mij blijven en met belangstelling zal ik de handelingen van Uwen Raad blijven volgen.

Het is mij bekend, dat U, Mijnheer de Onder-Voorzitter, wegens drukke ambstbezigheden, bedankt hebt voor eene voordracht als Voorzitter van dit College, hetgeen te betreuren is.

Zooeven is mij medegedeeld, dat het telegrafisch bericht ontvangen is, dat H. M. de Koningin U, Mijnheer Jossy C. Henriquez, tot Voorzitter heeft benoemd, met welke onderscheiding ik U, ook namens den Raad gelukwensch; in onzen Onder-Voorzitter zult ge voorzeker een vraagbaak en welwillenden raadsman vinden.

Als lid van dit College hebt gij, Mijnheer Henriquez, getoond een stoere werker te zijn en steeds de te behandelen onderwerpen onder de knie te hebben, zoodat de leiding der vergadering voorzeker in goede handen is toevertrouwd.

Met aandrang beveel ik mij bij voortduring in de vriendschap aan van U leden van den Raad, van den Heer Griffier van dit College en van den Algemeen Rapporteur der Afdeelingen, met wien ik als Voorzitter dikwijls in aanraking kwam en wien ik als Voorzitter hulde breng voor de degelijke en uitgewerkte verslagen.

Hierna sloot de Voorzitter de vergadering.

Moderne Bewapenings-Industrie.

Wij weten niet, of onze lezers wel voldoende aandacht hebben geschonken aan de telegrammen hier deze week gepubliceerd omtrent geheimzinnige en verdachte verschepingen van wapens, munitie en allerlei ander oorlogsmateriaal van uit Europeesche havens naar onbekende of slechts vaag aangeduide bestemming.

Men kan het onbegrijpelijk vinden, hoe die opstandige partijen, die telkens weer het hoofd opsteken in verschillende Zuid-Amerikaansche republieken, hoe zij zoo op eens aan de noodige wapens komen. Doch als men het volgende artikel leest, ontleend aan gegevens van de *Daily Express*, met alle bijzonderheden over de steeds groeiende activiteit van de wapenfabrieken in Europa, en dat in vollen vredestijd, dan gaat men onwillekeurig zoeken waar ze hun afzetgebeid vinden voor hun wapens. Zonder steun en de geheime medewerking van die wapenfabrieken, waar duizenden werklieden [illegible] aan den arbeid zijn, zou zoo'n revolutie natuurlijk nooit eenige kans van slagen hebben. Die telegrafische berichten van deze week, waarop wij hierboven zinspeelden, zijn de volgende:

Uit Weenen (Oostenrijk) een bericht van de *Neue Freie Presse* dat de Steyrmij., een fabriek van jachtgeweren en andere wapens, deze week weer **2000** werklieden méér aan het werk zal zetten, om een groote bestelling van oorlogstuig voor Brazilië uit te voeren.

Uit Rouen (Frankrijk) werd gemeld, dat er veel gesproken werd over een geheimzinnige en verdachte verscheping van 38 ton wapenen, munitie en springstoffen voor Zuid-Amerika bestemd. Uit de inlichtingen verstrekt door douane en havendienst blijkt, dat de Duitsche sleepboot *Atlas* daar was aangekomen met een lading munitie, vermoedelijk uit Oostenrijk afkomstig en verscheept via Dantzig en bestemd voor Brazilië.

Later kwam daar nog de de Engelsche Stoomboot *„Royal Highlander"* en de Fransche boot *Zenon*, die een lading munitie ontscheept hebben, waarvan een deel werd overgeladen aan boord van een vroegere noorsche boot *Tonsberg*, die vroeger excussiereizen maakte naar de fjords, en die onlangs werd aangekocht door Colombia, en nu den naam draagt *Bogotd*. Zooals onze lezers elders in dit nummer kunnen lezen, behoort deze *Bogotá* tot het viertal Columbiansche schepen, die de Amazonerivier zijn opgevaren op weg naar het bestreden grensgebied van Peru en Coiombia.

Hieronder volgt het artikel ontleend aan de *Daily Express*:

In het Engelsche Lagerhuis zijn Donderdag door een tweetal leden aan den staatssecretaris van buitenlandsche zaken, Sir John Simon, eenige vragen betreffende den Britschen wapenhandel gesteld.

De heer Thomas Williams vroeg, of de aandacht van den minister was gevestigd op de advertenties, een heele pagina groot, welke van de zijde van de Britsche firma Vickers-Armstrong in Duitsche technische en militaire bladen verschijnen en welke stappen zijn genomen, om Engelsche wapenfabrikanten te verhinderen in dat land een activiteit te ontwikkelen, welke in strijd is met de bepalingen van artikel 170 van het verdrag van Versailles, dat den invoer in Duitschland verbiedt van wapenen, munitie en oorlogsmateriaal van iederen aard.

De heer Mander heeft gevraagd, of de aandacht van den minister was gevestigd op de advertentie van een Britsche firma in het Duitsche *Militär Wochenblatt"* waarin alle soorten oorlogsmateriaal werden aangeboden; of de minister zich bewust is, dat de tank, welk in een dezer advertenties wordt afgebeeld, een wapen is, dat aan Duitschland is verboden bij het verdrag van Versailles: en welke stappen de Britsche regeering zal nemen, om de levering van oorlogsmateriaal, aan Duitschland bij dit verdrag verboden, te verhinderen.

Naar aanleiding van deze vragen in het lagerhuis merkt de diplomatieke correspondent van de *„Daily Express"* op, dat de handel in wapenen en munitie, veertien jaren na de onderteekening van het vredesverdrag, nog steeds bloeit zich en meer en meer uibreidt. „De zaken gaan goed in de wapenindustrie".

Groote firma's in de leidende landen van Europa houden zich met de vervaardiging van alle soorten van oorlogsmateriaal en wel op groote schaal. Iedere natie in Europa en Azie koopt wapenen voor haar groote legers en ieder land legt er den nadruk op, dat dit geschiedt uit „defensief" oogpunt.

De particuliere wapenhandel vindt plaats, zonder dat de regeeringen tusschenbeide komen. De voornaamste centra van de wapenfabricage zijn Frankrijk, Engeland en Tsjecho-Slowakije.

De houding van den Britschen wapenfabrikant is, dat, zoo lang de handel in wapenen wettelijk geoorloofd blijft, dit slechts een kwestie is van handelsgeest, welke niets te maken heeft met het doel, waarvoor de geleverde producten zullen worden aangewend.

De voornaamste markten voor den verkoop van wapenen zijn Centraal-Europa met zijn groot aantal ambitieuse en elkander over en weer verdenkende kleine staatjes, geschapen door het verdrag van Versailles, en het Verre Oosten, waar de ambities van Japan en de chaotische kibbelarijen in China een vruchtbaar afzetgebied voor de wapenhandelaars scheppen.

Duitschlands eisch, zoo zegt de *Msbde*, inzake gelijkberechtiging en het recht om te bewapenen, heeft eveneens een veelbelovend afzetgebied voor de wapenhandelaars geopend.

De wereldbekende Fransche wapenfabriek van Schneider-Creusot doet geregeld zaken met Centraal-Europa en de Balkanlanden. De groote Skoda werken van Tsjecho-Slowakije, vroeger de wapenfabrieken van de Donao-monarchie, werken ten nauwste samen met Schneider Creusot en hebben 39.000 man in dienst.

Beide concerns, die praktisch den geheelen wapenhandel in Centraal-Europa controleeren, exporteeren groote hoeveelheden oorlogsmateriaal naar China, Japan en Sovjet-Rusland. De firma Vickers-Armstrong is de grootste concurrent van Schneiders en Skoda in den wapenhandel.

De wapenhandel buiten Engeland vindt plaats in het grootste geheim. Het aantal en de bestemming der producten wordt strikt geheim gehouden. Vaak komt het voor, dat wapenen vervoerd worden, aangegeven als „piano's" of „machine-deelen". Twee jaar geleden werden aldus groote hoeveelheden onderdeelen van machinegeweren ondekt, welke over de Oostenrijksche grens gesmokkeld werden als „muziekinstrumenten".

De Britsche wapenindustrie schijnt de eenige te zijn, welke openlijk zaken doet en haar waren per advertentie aanprijst als een gewoon handelsartikel.

Om eenig idee te geven van den omvang, welken de huidige wapenhandel heeft, publiceert de *„Daily Express"* de legersterkte van zeven Centraal-Europeesche landen en Balkanstaten, welke cijfers en gegevens wij natuurlijk geheel voor rekening laten van genoemd blad. Samen hebben deze staten, aldus de *„Daily Express"*, niet minder dan 500.000 man constant omder de wapenen. Daar al deze landen den dienstplicht kennen, kunnen zij in korten tijd de sterkte van hun leger opvoeren tot 3.000.000 man.

Tsjecho-Slowakije, met een bevolking van 15.000.000 inwoners heeft een vredesleger van 160.000 man. Het leger op oorlogssterkte is 820.000 man groot. Het heeft een voorraad van 640.000 geweren 15.000 machinegeweren en 600 vliegtuigen. Het heeft fabriek voor granaten te Praag, een geweerfabriek te Brunn, een springstoffenfabriek te Nenesan en een aantal geheme fabrieken voor de vervaardiging van chemische strijdmiddelen. Tsjecho-Slowakije besteedt in totaal 12.000.000 pond sterling, dit is 28 procent van zijn jaarlijksche budget, aan bewapening.

Joego-Slavië heeft een bevolking van 14.000.000 zielen met een staand leger van 200 000 man. Het is in het bezit van 1.400.000 geweren, 13.000 machi-

negeweren en 350 vliegtuigen. Praktisch komt al zijn oorlogsmateriaal uit Frankrijk en Tsjecho-Slowakije. Joego-Slavië besteedt 10.000.000 pond sterling per jaar, dit is 22 procent van zijn budget, aan bewapening.

Roemenië met een bevolking van 18.000.000 houdt er een leger op na van 270.000 man, met een oorlogssterkte van 1.110.000. Het heeft 850.000 geweren, 23.000 machinegeweren en 800 vliegtuigen. Het grootste deel van zijn bewapening is ingevoerd. Twaalf millioen patronen komen uit Italië; 50.000 geweren en vijftig vliegtuigen uit Holland en de rest, als tanks, kanonnen, enz., uit Frankrijk. Roemenië besteedt 33 procent van zijn begrooting aan de bewapening.

Hongarije heeft een staand leger van 30.000 man, toegestaan bij de vredesverdragen. Het heeft echter een geheim leger van nogmaals 30.000 man, gerecruteerd uit verschillende „nationale" organisaties. De sterkte van het leger ten tijde van oorlog bedraagt 280.000 man met een uitstekend georganiseerde burgerwacht van 46.000 man voor diensten achter de linies.

Polen de bondgenoot en protégé van Frankrijk, heeft een blijvend leger van 266.000 man op de been met een oorlogssterkte van 1.500.000. Practisch komen al zijn wapenen uit Frankrijk en van de Skoda-werken. Polen is waarschijnlijk de beste afnemer van Frankrijk op het gebied van wapenen.

Afscheid van den Heer ED. S. LANSBERG in den Kolonialen Raad.

In ons artikel op de vóórpagina over de *zitting van den Kolonialen Raad op 29 December ll.*, hebben wij ons slechts met een kort uittreksel moeten tevreden stellen van het afscheidswoord door den Heer HERM. SCHOTBORGH, als afgevaardigde van het Bestuur, den Heer Ed. S. LANSBERG als aftredend lid en Voorzitter van den Kol. Raad toegesproken. Wij ontvingen dezen volledigen tekst pas na het afdrukken van de eerste bladzijde van dit nummer.

Wij meenen onzen lezers een genoegen te doen en vooral aan de hulde door het Bestuur aan den Heer Lansberg gebracht, nog meer relief te geven, door dit afscheidswoord van den Heer Schotborgh hier volledig af te drukken.

Mijnheer de Voorzitter,

Daareven ben ik door U als gemachtigde van den Gouverneur welkom geheeten op deze vergadering van den Kolonialen Raad, waarvoor ik U mijn oprechten dank wil brengen.

Talrooze malen voor heden is dit reeds door U op even aangename wijze gedaan, toch draagt de vergadering van dezen avond een zeer bijzonderen stempel wijl de dag gekomen is, waarop U voor de laatste maal een woord van welkom tot een gemachtigde van het Bestuur zal kunnen richten; want een paar etmalen slechts scheiden U van het moment waarop U dit College zal verlaten.

In meer dan vijf en twintig jaren, eerst als lid, daarna als voorzitter, heeft herhaaldelijk Uw stem geklonken binnen deze halle, wanneer U meende dat de rechten van den burger, de belangen van deze burgerij of de gebruiken van deze samenleving in gevaar werden gebracht; evenzoo werd vele malen Uw stem gehoord wanneer U meende, dat aan het Bestuur niet die steun werd gegeven, waarop het aanspraak mocht maken.

Ik behoef U niet de verzekering te geven, dat Uw streven waardeering vond, daarvan getuigt voldoende het eeremetaal, waarmee U werd begiftigd.

Als bestuursgemachtigde, die reeds de eer had U bij Uw zilveren raadslidjubileum namens den Gouverneur toe te spreken, valt mij heden wederom het voorrecht te beurt U bij Uw vertrek uit dit College, namens den Gouverneur, dank te brengen voor Uw streven en werken in dezen Raad.

Ook persoonlijk en namens mijne mede-bestuursgemachtigden breng ik U dank voor de aangename wijze waarop U ons in vergaderingen steeds heeft ontvangen.

Ik moge dit kort woord besluiten met den wensch, dat het U gegeven moge zijn Uwe krachten nog lange jaren te blijven geven voor het welzijn van Curaçao, al kan dat niet langer geschieden in deze Raadszaal, en voor het geluk van Uw gezin.

Een opzienbarend Gouvernementsbesluit.

Het Publicatieblad No 116 — 1932 goedgekeurd den 24 Dec., uitgegeven en afgeteekend door den Gouvernementssecretaris i. d. van 27 December 1932, bevatte een besluit om reeds den volgenden dag in werking te treden. Doch het kwam pas 29 Dec. in handen van de schoolhoofden in de stad, voor wie het speciaal bestemd was. Want het betrof hier een onderwijsverordening, die plotseling uit de lucht kwam vallen, zonder eenige waarschuwing en die een paar dagen later bij opening van het nieuwe schooljaar op 2 Januari reeds moest uitgevoerd worden.

Dit besluit behelsde in hoofdzaak de verplichting der schoolhoofden om leerlingen, die in een bepaald leerjaar een zekeren leeftijd overschreden hadden, van de school te verwijderen. Dat besluit gold zoowel de openbare als de bijzondere scholen. — Zie hier den letterlijken tekst:

1. „Leerlingen, die in den loop van een schooljaar den leeftijd bereiken van veertien jaar en geplaatst zijn in een der eerste vijf leerjaren eener school, moeten aan het einde van dat schooljaar de school verlaten.

2. Eveneens moeten aan het einde van een schooljaar de school verlaten de leerlingen, die in den loop van dat schooljaar den leeftijd bereikten van veertien jaar in het zesde, of vijftien jaar in het zevende, of zestien jaar in het achtste, of zeventien jaar in het negende, of achttien jaar in het tiende leerjaar en niet tot een volgende leerjaar worden bevorderd."

Volgens ingewonnen informaties zouden ingeval deze wet letterlijk ware uitgevoerd, alleen hier in de stad van de scholen der fraters op Otrabanda en Pietermaai precies 194 jongens vóór het beëindigen van hun leertijd op straat gezet zijn. Het aantal der meisjes en der kinderen van de buitenscholen en van de eilanden, dat als slachtoffers dezer wet zouden gevallen zijn, is ons niet bekend.

Deze wet is tot stand gekomen natuurlijk op advies (of aandrang) van den Inspecteur van het Onderwijs en zooals de verordening zegt: „*den Raad van Bestuur gehoord*" doch verder buiten den Kol. Raad om, terwijl deze nog een andere onderwijsverordening onder handen heeft. Ook zonder de schoolcommissie of den inspecteur van het bijzonder onderwijs geconsulteerd, of met sommige schoolhoofden te voren overleg gepleegd te hebben. Wij vinden dit in zulk een belangrijke materie een wel wat autocratisch optreden.

Wij gelooven niet, dat de Inspecteur v.h. onderwijs ook maar in de verste verte heeft voorzien, dat zulk een groot aantal leerlingen als slachtoffers dezer wet zouden vallen, wij kunnen evenmin aannemen dat hij een goed inzicht gehad heeft over al de funeste gevolgen van deze verordening.

Immers terwijl tot voor 2 à 3 jaar geleden iedere jongen na het beëindiging van zijn leertijd, van een onmiddellijke plaatsing op een kantoor of werkplaats kon verzekerd zijn, is nu in dezen crisistijd het verband tusschen het laatste leerjaar en het verkrijgen van een betrekking geheel verbroken. Het gevaar, dat de verkregen kennis en het onderricht weer vergeten wordt, het gevaar voor leeglooperij en allerlei straatschenderij en bandietenstreken voor de meeste jongens staat de ouders als een dreigend schrikbeeld voor oogen.

Is het dan wonder dat dit onverwacht besluit een geweldige sensatie verwekte en dat drommen van moeders met hun kinderen deze week Maandag 2 Januari zich voor de schooldeuren ophoopten en met allen aandrang de onderwijzers smeekten om hun kinderen toch op school toe te laten?

Doch de schoolhoofden misten het recht eenige uitzondering toe te staan, dat *alléén* voorbehouden was aan den Inspecteur, zooals duidelijk uit de volgende bepaling der wet blijkt:

3. In zeer bijzondere gevallen kan van de voorschriften in het eerste en tweede lid worden afgeweken. Op het verzoek der ouders om een leerling nog een jaar het onderwijs te doen volgen, nadat de voorgeschreven leeftijdsgrens is bereikt, beslist de Inspecteur van het Onderwijs".

Al die verontwaardigde moeders trokken daarop met hun geweigerde overjarige kinderen naar het binnenplein van het „Fort Amsterdam" om daar op het kantoor van de Inspecteur van het Onderwijs opnieuw hun beklag en hun verzoek in te dienen.

Het bevreemdt ons daarom ten zeerste dat, zooals ons verzekerd werd, (doch voor de waarheid ervan kunnen wij *niet* instaan; wij geven dus dit onder alle reserve) dat de Inspecteur, toen de toeloop naar bleef aanhouden, sommige moeders naar den Gouverneur verwees, die deze wet had uitgevaardigd.

Het einde van het tumult is geweest, dat in den namiddag de Apostolisch Vicaris Mgr. P. I. Verriet met den Eerw. Frater Radulphus, Inspecteur van het Bijzonder Onderwijs, een bespreking met den Gouverneur hebben gehad, waarna besloten werd, dat deze wet voor dit jaar nog buiten werking wordt gesteld, en in den loop van dit jaar een nadere regeling zal getroffen worden.

Onpartijdig ? ? ?

In No 10 van de *Onpartijdige* schrijft een inzender X over de laatste onderwijsverordening, die zooveel ontevredenheid heeft veroorzaakt en voegt dan bijna op het slot, zonder dat er de minste aanleiding voor bestaat en als met de haren er bij gesleept, de volgende hatelijkheid in:

„Het publiek begint te gelooven, dat het in de bedoeling van het Bestuur ligt, om dit volk te regeeren in den trant van de R. K. kerk nl. de massa zoo min mogelijk ontwikkeling te doen genieten om ze des te gemakkelijker te kunnen exploiteeren."

Zoo cru hebben we het nog zelden gelezen. En dat in een blad, dat zich *de Onpartijdige* durft te noemen. Wij begrijpen niet, hoe de Redactie-commissie zoo iets heeft laten passeeren. Wij weten wel, dat een Redactie zich niet verantwoordelijk kan stellen voor wat inzenders soms beweren. Maar er zijn toch grenzen.

In ieder geval had de Redactie den eisch kunnen stellen van onderteekening van dat stuk *met vollen naam.*

Maar dit daargelaten, zouden we dien inzender X willen vragen, welke bewijzen hij heeft voor zijn bewering „*dat de R. K. Kerk de massa zoo min mogelijk ontwikkeling doet genieten, om ze des te gemakkelijker te kunnen exploiteeren.*"

Wij willen voorloopig aannemen, dat hij afdoende reden heeft om zoo iets te durven beweren, doch dan zal hij ons een groot genoegen doen daarvoor de bewijzen op tafel te brengen. Met louter beweringen en dikke woorden zijn we niet tevreden.

De onderwijzers (essen) onzer R. K. Scholen hebben hetzij hier of in Holland dezelfde examens doorstaan, dezelfde diploma's behaald als de openbare onderwijzers; dezelfde leerstof, hetzelfde leerprogram wordt op onze scholen afgewerkt als op de openbare school; onze scholen zijn onderworpen aan hetzelfde toezicht en inspectie van schoolcommissie en inspecteur van het onderwijs; ook de leerlingen behalen na volbrachten leertijd dezelfde diploma's en worden werkzaam gesteld in werkplaatsen en op kantoren enz, tot groote voldoening van hun superieuren. Hoeveel honderden zijn er op Curaçao, die niet[illegible]lers dan bijzonder kath. onderw[illegible] genoten hebben en bekleeden [illegible] volle posities in onze maatschappij Kan dat zóó maar, zonder eenige ontwikkeling genoten te hebben?

Wat beteekent dan zoo'n frase? Of mag men tegenover de katholieke kerk maar steeds vrijuit met brutale leugens en laster voor den dag komen?

Wij tarten dien inzender X. zijn bewering met deugdelijke argumenten waar te maken. Zoo niet, dan beschouwen we hem als een infamen leugenaar en lasteraar.

BERICHTEN.

Kerstmis en Nieuwjaar

De Kerstdagen zijn dit jaar bijzonder rustig afgeloopen. Voor zoover we weten, zijn er geen ongelukken gebeurd, geen vechtpartijen geweest, geen gevallen van dooden en gewonden. Of het aan het verbod van vuurwerkafsteken of aan strenger toezicht op de tapperijen gelegen heeft, weten we niet, maar de algemeene indruk schijnt wel te zijn dat het dezen keer veel minder rumoerig en luidruchtig dan andere jaren is toegegaan. Wel hoorden we we dien avond hier en daar in de verte het gebons van den tamboer. Ook elders werd door anderen datzelfde opgemerkt. Het schijnt echter gelukkig niet tot buitensporigheden aanleiding te hebben gegeven.

Gedurende de dagen, die N[illegible] vooraf gingen, hoorden we maar heel matig en met kleine beetjes zoo hier en daar verdwaald een klappertje afsteken. Er was blijkbaar te weinig geld, om het op die wijze te verkwisten. Alleen rondom het middernachtelijk uur van Oudejaarsavond kwam de oude liefde nog eens goed los en was het een razend knetteren en knallen en donderen van vuurwerk zonder ophouden.

Ook dien Oudejaarsavond en Nieuwjaar zijn de ongelukken nog al goed afgeloopen. In het hospitaal werd een kind binnengebracht, bij wie een voetzoeker in het gezicht ontploft was. Gelukkig hebben de oogen er geen schade bij geleden.

Een man, stevig dronken, werd met een diepe snee over zijn ribben door een collega van hetzelfde kaliber toegetakeld.

Op Nieuwjaarsavond droeg men een vrouw van middelbaren leeftijd uit de Passaatstraat (alias Moordenaarstraat) het hospitaal binnen, wie door een lieve vriendin een flesch op haar mond was stukgeslagen, waarbij haar door de scherven de bovenlip aan beide zijden was opengescheurd. Ten overvloede van bewijs had ze bij aankomst in het hospitaal de stukken glas nog in haar mond. Ze was nog in vroolijke stemming over haar verjaardag, dien ze daags te voren gevierd had.

De „van Nes naar Suriname ? ? ?

Onze lezers herinneren zich nog dat wij in ons vorig nummer schreven over de vraag of de v. Nes daags vóór Kerstmis naar Suriname was opontboden, ja dan neen, en waarom hij dan *niet* gegaan is. Onze gissing, dat die oproep van de van Nes naar S. misschien in verband stond met de de aankomst van de drie geheimzinnige Colombiaansche schepen aldaar, die ook aan Curacao een week te voren een bezoek hadden gebracht, schijnt toch wel juist te zijn geweest. Althans heeft hun komst aldaar eveneens zeer kwade vermoedens opgewekt. *De West* van Suriname van 23 December schreef hierover als volgt:

„Eergisteren avond (21 Dec.) werd hier een telegram ontvangen van een Columbiaansch vaartuig op zee, genaamd *Bojaca*, dat verzocht binnen te mogen varen om zich van water en proviand te voorzien.

Daar men niet wist, wat dit beteekende, vond het Gouvernement het wenschelijk om naar den Nederlandschen zaakgelastigde te Bogotá te telegrapheeren. Van dezen werd bericht ontvangen, dat de *Bojaca*, een Boliviaansch (??!) marine-vaartuig, met nog een ander vaartuig, met voorkennis van de Columbiaansche regeering op tournée waren. Zij hadden op hun reis ook Curaçao aangedaan.

Na dit bericht, werd aan het marinevaartuig (een bootje ter grootte van onze Oranje, voorzien van twee stukken geschut) medegedeeld, dat zij voor anker konden komen voor *Nw-Amsterdam*, om zich van het noodige te voorzien. Van uit Leonsberg — waarheen een kleine militaire patrouille vanuit Paramaribo was gezonden — kon men hedenmorgen het vaartuig zien liggen voor *Nieuw-Amsterdam*, de Columbiaansche vlag in top, terwijl het ander vaartuig, dat meer den indruk maakte van een transportschip met een aantal militairen aan boord, koers zetten naar Nieuw Amsterdam.

De boote zullen niet doorvaren naar de stad.

Tot zoover *de West*.

Latere berichten hier ontvangen melden, dat de Colombiaansche schepen weer van Suriname vertrokken en te Para in Brazilië bij den ingang van de Amazone rivier waren aangekomen. Er waren nu vier schepen in plaats van drie n.l. *Mosquera, Boyaca, Pichincha en Córdova*.

Aan boord bevond zich de oppercommandant Vasquez Cobo met 1000 soldaten ruim voorzien van munities en proviand. Van den kant van Brazilië schijnen hun geen moeielijkheden in den weg gelegd te zijn om de Amazone rivier op te varen. Zij hadden plan de Amazone geheel op te varen tot aan Manaos, een groote stad van ruim 40000 inwoners, gelegen waar de Rio Negro in de Amazone vloeit.

De afstand van de monding van de Amazone tot aan de grens van Colombie bedraagt ongeveer 3800 K.M. — Van Manaos tot aan de plaats van het bestreden gebied duurt de reis nog ruim 14 dagen, zoodat er nog een heelen tijd zal heengaan vóór die vloot op de plaats harer bestemming is aangekomen en vóór we iets naders over haar zullen te hooren krijgen. Intusschen is Peru, nu het doel der reis dezer vloot is uitgelekt, voldoende gewaarschuwd, om bijtijds maatregelen te nemen.

Oranje Herdenking in Suriname.

Den 21 Dec. had ten gouvernementshuize op uitnoodiging van Zijne Excellentie de Gouverneur een vergadering plaats van de Besturen der Vereenigingen *Algemeen Nederlandsch Verbond, Oost en West en Nationale feesten* en wel om te bespreken of ook in Suriname bijzondere feestelijkheden moeten plaats hebben ter viering van den 400 jarigen geboortedag van Prins Willem van Oranje.

Bij deze bijeenkomst waren tevens aanwezig de heeren C. Cool en Mr. M. de Niet, die zich tot den Gouverneur om inlichtingen ter dezer zake hadden gewend en zich bereid hadden verklaard e.v. de zorg voor het samenstellen van een comité ten deze op zich te nemen.

Eenparig was men van oordeel, dat Suriname bij de viering van deze bij uitstek nationale herdenking niet achter mocht blijven. Met algemeene stemmen verklaarde de Besturen zich dan ook bereid de leiding van deze herdenking op zich te nemen.

Daarna werd een uitvoerig Comité gekozen, waarin zitting namen de heeren: Mr. Dr. F. L. J. van Haaren (als Voorzitter.) Th. E. Juda; J. J. Monk; E. Essed; Not. A. Th. de Miranda; Mr. M. de Niet; C. L. Cool en Luit. D. Blanken (als Secretaris). terwijl Zijne Excellentie Gouverneur A. A. Rutgers zal worden aangezocht om het Eere-Voorzitterschap op zich te nemen.

In beginsel werd besloten de herdenking te vieren op 24 en 25 April 1933, terwijl het in het voornemen ligt de verschillende Kerkgenootschappen aan te zoeken om op 23 April d.a.v. een Kerkdienst voor het Oranjehuis te houden.

De dag zelf, welke zooals bekend is, op 24 April valt, zou tot een algemeenen feestdag worden bestemd. Overwogen wordt de opvoering van een Vaderlandsch tooneelstuk, het houden van een historische lezing over het huis van Oranje, het op het Plein vertoonen van een Oranje film, een kindercantate, volksspelen en andere nummers meer. Voor alles ligt het in de bedoeling van het Comité om het feest tot een werkelijk volksfeest te maken en in verband daarmee ook het meest noodlijdend gedeelte der bevolking hierbij niet te vergeten.

Het Comité zal uiteraard voor het slagen zijner plannen een beroep moeten doen op — ook geldelijken — steun en medewerking van de geheele burgerij. Staande de bijeenkomst werd door de Besturen der vertegenwoordigde Vereenigingen en de aanwezigen persoonlijk reeds voor deze bijdrage van ommestreeks f. 1.400.— geteekend.

(*De West.*)

Aanvaring.

Te laat om het nog is ons vorig nummer op te nemen, vernamen we dat de vorige week Woensdag de Fransche olietanker *Dordogne*, behoorende tot de Fransche marine, des avonds ongeveer ten 6 uur bij het uitvaren uit het Schottegat met volle kracht op de *Oranjepier*, om den hoek van Motet, van de firma S. E. L. Maduro & Sons is ingevaren en deze pier totaal vernield heeft, zelf in die mate dat ze waarschijnlijk niet te herstellen is. De boot had een loods aan boord. Het ongeluk is hieraan te wijten, dat het roer of de machine weigerde te werken. Want niettegestaande men volle kracht gaf om achteruit te stoomen en twee ankers werden uitgeworpen, kon de aanvaring niet worden voorkomen. Ook de *Dordogne* bekwam ernstige schade: een groot gat, doch boven de waterlijn, en kon zóó naar Martinique vertrekken. Den 8n Januari wordt het schip weer van daar hier terugverwacht om een nieuwe lading stookolie in te nemen.

Nieuwe Predikant.

Volgens beschikking van den Gouverneur is aan den Heer Ds. C. E. H. J. Millet de St. Aubin, met ingang van den 16n Januari 1933, eervol ontslag verleend als Predikant bij de Hervormde Gemeente op Aruba en benoemd tot Predikant bij de Vereenigde Protestantsche Gemeente op Curaçao.

1634 — 1934.

Het Koloniaal Weekblad schrijft:

Het leek wel heel bijtijds, toen wij meenen in 1930 reeds, men begon te spreken over de herdenking van het feit, dat Curaçao, vóór drie honderd jaren, aan „Nederland" kwam. De volgende maand echter zullen wij kunnen zeggen, dat het over een jaar zoover is. Het is zeer te hopen, dat de tijden dan gunstiger zullen zijn, zoodat er inderdaad van een feestelijke herdenking sprake kan zijn.

De geschiedenis van Curaçao is er een van oorlogen en geruchten van oorlogen, van goed gerucht en kwaad gerucht, van ups and downs in 't economisch gebeuren. In het algemeen kan Nederland waarlijk niet zeggen, Curaçao gemaakt te hebben tot wat het geworden is. Veel geld heeft het er nooit voor uitgegeven, om welvaart te brengen. Meer dan eens is er sprake van geweest, om het eiland maar te abandonneeren. Het waren niet altijd de besten, die erheen gingen als vertegenwoordigers van het moederland. Wat heeft het lang geduurd, vóór werd ingezien, dat de behartiging van de zedelijke belangen van de grootste laag der bevolking geen middel maar doel moest zijn.

En nu is er één gunstige omstandigheid, deze n.l. dat de factor der laatste economische welvaart, die waarschijnlijk nog een goede toekomst voor Curaçao in zich heeft, de petroleum, middellijk wel aan Nederland, althans aan Nederlanders, te danken is. Dat kan straks wederzijds een reden tot verheuging zijn.

Wij zouden zoo gaarne zien, dat een gedachte, die niet bij ons, maar bij een ander is opgekomen, bij deze gelegenheid kon worden verwezenlijkt, n.l. dat men in Nederland eens wat beter van Curaçao werd op de hoogte gesteld door Curaçaoënaars. Er is een gedenkboekplan, zooals wij gelezen hebben. O.i. moet dat voor een goed deel, zoo het niet geheel kan, ginds geschreven en hier gedrukt worden. Dat Curaçao er de menschen voor heeft, lijdt geen twijfel.

Het zal ook de waardeering doen toenemen.

Examens.

Bij de in December gehouden eindexamens der openbare Muloscholen op Curaçao zijn geslaagd:

van de 10e klas der Wilhelminaschool de leerlingen J. Albertus, M. Capriles, E. Jesurun, S. Salas en C. Sprock;

van de 9e klas der Wilhelminaschool de leerlingen E. Abady, N. Correa, S. Correa, A. Gorsira, E. Kraneveldt, I. Pandt en E. Lopez Penha;

van de 9e klas der Hendrikschool de leerlingen O. R. A. Beaujon, A. A. J. Calvo, D. F. A. da Costa Gomez, W. G. de Haseth, R. Pietersz en R. N. Suarez.

Een diploma voor machineschrijven behaalden W. R. Boom, A. A. J. Calvo, R. de Haseth, E. Jonckheer, L. Pietersz en J. L. Schouwee, leerlingen der Hendrikschool.

Het eerste lustrum.

Op den 1ste Januari 1928 werd alhier de firma E. & G. MARTIJN opgericht. Op heel bescheiden voet begonnen heeft de firma allengs steeds meer haar zaken uitgebreid en zoowel van haar clientèle als van de firma's in het buitenland, die ze vertegenwoordigt, het volledig vertrouwen gewonnen. Moge de zaken blijven floreeren ondanks crisis en slechte tijden. Onze gelukwenschen met dit eerste lustrum.

Dienzelfden dag van het lustrum vierde de Republiek Haïti, die de Heer Ernesto Martijn alhier als Consul-Generaal vertegenwoordigt, het 130ste jaar van haar onafhankelijkheid. Onze gelukwenschen.

Een haai gevangen.

Woensdagmorgen omstreeks 8 uur was een Bonairiaansche visscher Jacob Thodé, op Pietermaai woonachtig, even buiten de haven in zijn canôa bezig met visschen.

Op een afstand van ongeveer 30 à 40 M. zat in een andere canoa een andere visscher. Plotseling hoorde deze een schreeuw en zag hij J. TH. hem wenken om hem te komen helpen. Deze was bezig zijn lijn op te halen, waaraan een groote visch aan den haak zat.

Doch J. T. klaagde over een vreeselijke pijn aan het hart, hij was totaal uitgeput, doordat hij reeds lang vruchteloos getracht had het beest in zijn macht en in de boot te krijgen.

Met inspanning van beider krachten gelukte dit en nu bleek de visch een haai te zijn van bijna één Meter lengte. Met de canóa van J Th. op sleeptouw roeide de ander hem de haven binnen, waar in het Waaigat de visch aan wal werd gebracht. Doch de visscher J. Th. was er zeer kwaad aan toe, en werd op advies van den Dr. Maal terstond naar het hospitaal vervoerd. Doch denzelfden dag nog is de man ten 5 uur overleden.

Verschrikkelijk brand.

Een bericht van Radio-Holland bracht ons Donderdagmorgen het ontstellend nieuws, dat het Dominikanenklooster met de kerk te Zwolle, ruim 30 jaar geleden nieuw gebouwd, door een verschrikkelijk brand geheel is verwoest. Ook de kostbare bibliotheek en archief leden veel schade.

Op een verzoek aan het dagblad de *Maasbode* om nadere inlichtingen, ontvingen we per radio de volgende bijzonderheden:

„Het klooster is grootendeels door brand verwoest. De kerk en claustrum zijn gespaard gebleven. De brand is ontstaan op zolder, terwijl al de paters in het koor (kerk) waren, om het officie te bidden. Sieraden en kunstschatten werden gered. De kostbare bibliotheek heeft veel schade geleden.

Maasbode.

De kerk van Sta. Cruz.

Aruba.

Er is thans besloten van de kerk van de parochie van Sta Cruz, Aruba, waarvan de toren begin November is ingestort, deze toren en voorgevel geheel af te breken, en de kerk die veel te klein was geworden voor deze groote parochie, ongeveer 10 meter langer te maken en een nieuwe toren erbij te bouwen.

Met dit werk wordt de volgende week door de firma Dyckerhof & Widmann begonnen.

Ongelukken.

Woensdag werd in het hospitaal binnengebracht een man met een groote wonde aan het achterhoofd. Hij was door een auto aangereden geheel door eigen schuld, doordat hij in beschonken toestand voor de auto heen er weer laveerde en niet van den weg af wilde.

Fransche deporté's

Naar wij vernemen is ten 3 uur in den nacht van Woensdag op Donderdag aan de Oostpunt van dit eiland een zeilboot met 14 uit de Fransche Strafkolonie Cayenne (Fransch Guyana) ontvluchte deporté's geland. Zij zijn onder politietoezicht naar de stad vervoerd en voorloopig onder bewaking gesteld. Hun wensch is naar Colombia door te reizen. Waarschijnlijk zullen tijdens hun verblijf alhier hun belangen ter behartiging worden toevertrouwd aan het *Leger des Heils*.

Nieuwe school.

Zeer ten gerieve van de ouders en in het belang der kinderen van de parochi *Wisht*, betrekkelijk ver van de stad gelegen, is er deze week in het voormalig meisjesweeshuis van *Habaai* (*Welgelegen*) een bewaarschool en een klas voor het eerste leerjaar voor meisjes geopend. De school begon met ongeveer 150 leerlingen.

De Kerk van Westpunt.

De firma *Dyckerhof & Widmann* alhier is de vorige week Vrijdag begonnen met de werkzaamheden aan de Kerk van Westpunt. Daar wegens het sterk overhellen van den toren, dit werk niet zonder gevaar is, is men eerst begonnen met het versterken en steunen van den onderbouw alvorens den toren te kunnen afbreken.

Uitgestelde wedstrijd.

Wegens verhindering van spelers is op verzoek van beide vereenigingen de wedstrijd Jong Holland — Volharding uitgesteld geworden tot 15 Januari aanstaande.

In plaats van dezen wedstrijd wordt gespeeld Trappers — Trekvogels om den Prinsbeker.

Nieuwe Ambtenaren.

Bij geruchte vernamen wij, dat als als opvolger van den Heer. HRM. SCHOTBORGH tot administrateur van financien benoemd zou zijn de Heer P. C. van der DRIFT, inspecteur der belastingen te Haarlem en als accountant de Heer VIS. Doch na ingewonnen informaties is ons gebleken, dat deze twee personen misschien wel voor die betrekking gesolliciteerd hebben, doch dat er van een benoeming hier officieel nog niets bekend is.

Koloniale Raad.

Naar wij vernemen zal in verband met het aftreden van den Voorzitter van den K. R, den Heer Ed. S. Lansberg a.s. Zaterdag 7 Januari een diner ten Gouvernementshuize aan de leden van K. R. worden aangeboden.

— De nieuw benoemde voorzitter de Heer JOSSY COHEN HENRIQUEZ zal voor de eerste maal in de zitting van den K. R. van Maandag 9 Januari 1933 als voorzitter optreden en namens de leden worden toegesproken.

Regen.

Het totaalcijfer van den regenval, opgeteekend door den regenmeter van het St. Thomas College alhier over het geheele jaar 1932 tot aan middernacht, bedroeg 1030.2 m.M. Wat zelden gebeurt, is dat het dit oude jaar ook van Kerstmis tot Nieuwjaar stevig is bijven

doorregenen. Zelfs op Oudejaarsavond nà elf uur kwamen nog een paar fiksche buien het Brionplein schoonvegen van de daar ouder gewoonte reeds verzamelde menigte. Doch klokslag 12 uur waren allen weer present, om het einde des jaars nog te hooren en te zien afscheid nemen en den bisschoppelijken zegen van Z. Hoogw. Exc. Mgr. Verriet eerbiedig te ontvangen.

Ook de twee eerste dagen van het nieuwe jaar waren volop regendagen en viel er 15,6 mM.

In ons vorig nummer hebben wij op gezag van anderen beweerd, dat alle regenmeters van het eiland een regenval van boven de 1000 m.M. aanwezen. Zooals uit onderstaand lijstje blijkt, is deze bewering maar gedeeltelijk juist, en wijkt de regenval over verschillende deelen van ons eiland sterk van elkander af.

Ingevolge de regenwaarnemingen, die de Heer Districtmeester van het Benedendistrict de goedheid had ons te zenden, bedroeg de regenval:

op Dokterstuin	748	m.M.
„ Barber	831	„
„ Westpunt	777,9	„
„ Willebrordus	1086,6	„

Van het Oostdistrict ontvingen wij geen enkel bericht, zoodat we nog niet kunnen uitmaken of S. Willebrordus werkelijk dit jaar het record behaald heeft.

Kerkelijke berichten.

Gisteren den 6 Januari, het feest van de H.H. Driekoningen, was het juist één jaar geleden, dat onze hooggeachte Bisschop Mgr. P. I. Verriet in zijn geboorteplaats Venray uit de handen van Zijne H. Exc. Mgr. G. A. Jansen aartsbisschop van Utrecht en in tegenwoordigheid van alle bisschoppen van Nederland de H. Bisschopswijding ontving.

Wij wenschen Zijne Hoogw. Exc. nog vele jaren van vruchtbaar Episcopaat over dit Vicariaat onder Gods onmisbaren zegen.

Aruba Gráfico.

Het is al meer dan een of twee maanden geleden, dat we het nieuwe weekblad van Aruba *Aruba Gráfico* niet meer ontvangen hebben.

Wat is er gebeurd? Is het reeds een ontijdigen dood gestorven? Het ontving juist in het laatste ontvangen nummer zooveel bewijzen van sympathie van de inwoners van Aruba, en gaf zooveel teekenen van jong sprankelend leven, dat wij ons opnieuw verwonderd afvragen: Wat is er toch eigelijk gebeurd?

In dank ontvangen:

— Van den Voetbalbond: *„De nieuwe Strijders"*, en van de *CVV D. D. V. O.* Kerstgroeten en een gelukkig Nieuwjaar. Wederkeerig hetzelfde.

— Van de *Commando Trading Co.* 1834 Broadway te New-York twee monsterblikjes *Scalect evaporated Milk*, een premie-catalogus en eenige potloodjes van *The Steffield Condensed Milk & Co.*, waarvan die firma de [illegible]

— Van de firma Próspero Baiz & Co. een mooie zakagenda voor 1933, reclame-cadeau van de *Vereinigte Stahlwerke A. G.* te Düsseldorf, waarvan genoemde firma alhier de vertegenwoordiger is.

— Van de firma S. E. L. Maduro & Sons tijdtafels van de *West-Indies Cruises*, met de Zweedsche toeristenboot *Kungsholm*, 20.000 R.T., die 14 Januari, 4 en 25 Februari en 18 Maart Curaçao zal bezoeken; eveneens van de toeristenboot *Duchess of Bedford* (20.000 R.T.) van de *Canadian Pacific line*, die op 20 Januari en 21 Februari a.s. Curaçao zal bezoeken.

— van de N. V. *Curaçaosche Petroleum Industrie My* een mooien maandkalender, reclame voor de *Shell-Oil-Tuel World-wide Bunkering Service.*

— van het hoofdagentschap alhier van de K. N. S. M. een mooie reclame plaat van de verschillende Stoomvaartlijnen dier My.

Diefstal.

De vorige week is er in den nacht van Dinsdag op Woensdag in de *Zeemansclub* op de Klipstraat een diefstal gepleegd van 6 dozijn fleschjes Phoenixbier uit den *Kelvinator.* Verschillende onverklaarbare omstandigheden geven dezen diefstal een geheimzinnig en raadselachtig karakter.

Van de daders nog geen spoor ontdekt.

Nieuwe opvoeringen.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers er op, dat heden Zaterdagavond in de *Stadsschouwburg* op Pietermaai op algemeen verzoek een nieuwe uitvoering zal plaats hebben van de mooie kinderoperette *de Koning van Sind*, waarvan de eerste opvoering zoozeer in den smaak is gevallen.

Morgen Zondagavond 8 uur heeft in het *Theater Brion* op Otrabanda een laatste opvoering plaats van het mooie bijbelsche Kerstspel *Bethlehem*, tegen verlaagd tarief.

Zie de advertenties in dit blad.

Ter overname aangeboden

Alt Saxophoon en een zoo goed als nieuwe klarinet.

Huis 129 (beneden) Emmastad

St. Cecilia.

Programma der uitvoering op Zondag 8 Januari a. s. des avonds om 7½ uur op het Brionplein.

1. Konig Karl Marsch. — C. Unrath
2. Cavalerie légère ouverture — Suppé
3. Tesoro mio, valse. — Becucci
4. Fantaisie sur Le Mascotte — Audian
5. Te adoro, Danza. — Pasarell.

Pauze

6. Panderos y Castañuelas. Paso doble — Vego.
7. Fantaisie sur Elixir de Amor. — Donizetti
8. Alla Stella Confidento Romanza. — Robaudi
9. Fiesta Rumba. — Samuels
10. Marche Espagñole. — Ch. Doyan.

Te Koop gevraagd

gebruikte Ford - Two - Seater.

Brieven met prijsopgave aan het bureau van dit blad.

[illegible]lessen in

Engelsche, Spaansche en Fransche taal: en Handelscorrespondentie.

Jan Helenus Fergusonstraat No 22.

M. M. Römer gepensioneerd Onderwijzer.

1 — 4

Dankbetuiging

De Zusters van Welgelegen en de familie ELLIS betuigen hierbij haren hartgrondigen dank voor de talrijke blijken van deelneming ondervonden bij het overlijden van de Eerwaarde Zuster

Edilburga

(Mej. Rosa Catharina Ellis).

Curaçao 9 Januari 1933.

Verloofd:

RICHARD C. HENRIQUEZ

en

EMMA L. MADURO.

Receptie: ten huize van den Heer en Mevr. S. M. L. Maduro-Maduro, Concordiaplein 22, op 8 Januari 1933, van 5.30 tot 7 uur p.m.

2—2

PHOTO-STUDIO

F. J. JANSEN Gz.

BREEDESTRAAT No. 128, OTRABANDA.

Atelieropnamen bij dag of avond, huisopnamen, Industrie-opnamen, Vergrootingen, Retoucheerwerk aan Portretten en Crijons, Diapositiefwerk, Reclamewerk, massawerk, anzichten enz. enz.

Alzoo speciaal ingericht voor Amateurswerk, prijzen voor ontwikkelen: GRATIS, voor afdrukken van:

4½ x 6 tot 6 x 9 cM. per stuk f. 0.08
6½ x 11 tot 9 x 12 cM. per stuk f. 0.11
8 x 14 of postkaarten per stuk f. 0.15
bij 100 stuks 10% korting.

Prima materiaal, vlugge afwerking. Wenscht ge een nette, vlugge bediening, een groote besparing in deze malaisetijd, en tevens keurig afgewerkt modernewerk, bezoekt ons, ge zult tevreden zijn.

Uw filmen en afdrukken kunnen onder dezelfde voorwaarden gebracht worden bij **„El Louvre"**, *Heerenstraat, Punda.*

BEKENDMAKING.

De ondergeteekende H. E. Lampe, zaakwaarnemer enz. op Aruba, Oranjestad, maakt hierbij bekend aan den Handel, aan zijne clienten in het bijzonder en aan het Publiek in het algemeen, dat bij Besluit van het Hof van Justitie op Curaçao dd. 11 November 1932, onderteekend door de E. G. A. Heeren Mr. Ch. de la Trij Ellis, President en Mr. H. Polvliet en Dr. P. J. J. van der Biesen, Leden van gemeld Hof, de Beschikking genomen door den Rechter bij het Kantongerecht, Zittingsplaats Aruba Mr. B. J. Deutz, waarbij hij als zaakwaarnemer of Raadsman voor den tijd van 6 maonden niet wordt toegelaten bij het Kantongerecht voormeld, VERNIETIGD is geworden, en dat hij wederom gerehabiliteerd is in zijne voormelde hoedanigheid.

Bevindt Ge U in moeilijkheden, kom en spreek met den Hr. Lampe, die met genoegen Uwe belangen zal behartigen.

Aruba 15 Dec. 1932.

3—3 *H. E. LAMPE.*

THEATER BRION

Op Zondag 8 Januari

laatste Uitvoering van

BETHLEHEM

tegen verlaagde toegangsprijzen f 1.25-- f 1.-- f 0.75 kaarten verkrijgbaar bij:

Otrabanda: Redactie, La Union
Cooperatieve Vereeniging & Nijverheid
R. K. Zeemansclub Klipstraat
Punda: Botica Nueva Nueva (Araujo)
Pietermaai: P. van Weerelt

Aanvang: 8 uur precies.

Komt allen dit mooie Kerstspel zien!

Het Hollandsch Handelshuis.

Breedestr. 98 **Telefoon 64** **Otrabanda**

Zoo juist ontvangen:

PERZIKEN in blik	F. 0,80
ABRIKOZEN in blik	F. 0,75
BEVERWIJKSCHE AARDBEIEN in blik	F. 0,75
KWETSEN in blik	F. 0,55
KERSEN in blik	F. 0,75
HAGELSLAG in verschillende smaken	F. 0,50
GOUDSCHE KAAS (vol vet) per pond	F. 0,75
EDAMMER KAAS (vol vet) per pond	F. 0,75

NOACK'S FIJNE VLEESCHWAREN

uitgesneden op de machine.

VOOR VERJAARDAGEN EN FEESTJES!

Taarten — Gebak — Koude schotels — Cakes
Croquetten — Chocolade — Biscuits
Ontbijtkoek — Gemberkoek.

„B O K" voetbalschoenen

voor jongens en volwassenen tegen zeer lagen prijzen!

Te koop gevraagd

een tweedehands auto, Sedan-wagen.

Brieven onder letter L.

aan het bureau van dit blad.

KOELHUIS HOEK

Gepasteuriseerde melk, afgehaald aan het koelhuis, zonder flesch, nu 40 cent per Liter.

Aan de melktruck uitgemeten 42 cent per Liter.

KARNEMELK 32 cent.

NEEMT PROEF met onze heerlijke YOGHURT.

Weder diverse vleezen voorradig:

KALFSCARBONADE, ROASTBEEF, BIEFSTUK enz. enz.

VARKENSCARBONADE nu f. 1.-- per pond.

GROENTEN en VRUCHTEN.

Druiven 75 cent per pond.

Versche OESTERS.

Bekendmaking.

In verband met het a.s. verlof van den boekhouder onzer Maatschappij, de Heer D. Wevers, wordt met ingang van 1 Januari 1933 de administratie gevoerd door den Heer F. Laanstra.

Ir. F. MEIJER,

Dir: Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij

Electriciteitbedrijf

Curaçao.

Dames!

Onze nieuwe collectie Japons- en lingeriestoffen is aangekomen
Ruime keuze in nieuwe dessins
allen gegarandeerd kleurecht.
Komt U ook eens zien
bij

DE BIJENKORF

Breedestr. 35 t/o Curiels Bank.

KON. NED. STOOMBOOT MIJ. N.V.

Afvaarten van Curaçao.

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

„Crijnssen"	18 Januari
„Colombia"	30 Januari
„Venezuela"	15 Februari
„Costa Rica"	27 Februari

Passages naar New York, New Orleans en Havana via Cristobal in connectie met de voornaamste lijnen van Cristobal worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:

„Simon Bolivar"	19 Januari
„Crijnssen"	2 Februari
„Colombia"	16 Februari
„Venezuela"	2 Maart

Naar Port au Prince en New York:

„Van Rensselaer"	16 Januari
„Oranje Nassau"	6 Februari

Passages naar Europa via New York in connectie met de voornaamste lijnen van New York worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

„Cottica"	15 Januari
„Van Rensselaer"	5 Februari

Naar Pto. Cabello en New York:

„Astrea"	13 Januari
„Flora"	20 Januari

Direct naar La Guaira:

„El Libertador"	11 Januari
„El Libertador"	25 Januari

Naar Cristobal en Zuid Pacific Kust:

„Barneveld"	19 Januari
„Boskoop"	9 Februari

Direct naar Liverpool en Rotterdam:

„Baarn"	15 Januari
„Bodegraven"	5 Februari

Naar San Pedro de Macoris en Sto. Domingo City:

„Baralt"	19—22 Januari

Naar Kingston en Haitiaansche Havens:

„Midas"	18 Januari

Naar Maracaibo via Aruba: (5 p.m.)

„Flora"	11 Jan.
„Medea"	25 Jan.
„Amor"	1 Feb.
„Flora"	15 Feb.
„Luna"	22 Feb.

Naar Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts: (9 a.m.)

„Atlas"	21 Januari
„Atlas"	4 Febr.

VAARPLAN SS. „EL LIBERTADOR":

Vertrek van CURACAO	Maandag	9 Januari	11 a.m.
Aankomst te Aruba	Maandag	9 Januari	5 p.m.
Vertrek van Aruba	„	9 Januari	6 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Dinsdag	10 Januari	8.30 a.m.
Vertrek van Maracaibo	Dinsdag	10 Januari	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Woensdag	11 Januari	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	„	11 Januari	7 a.m.
Aankomst te CURACAO	„	11 Januari	2 p.m.
Vertrek van CURACAO	Woensdag	11 Januari	6 p.m.
Aankomst te La Guaira	Donderdag	12 Januari	8 a.m.
Vertrek van La Guaira	„	12 Januari	5 p.m.
Aankomst te CURACAO	Vrijdag	13 Januari	7 a.m.
Vertrek van Curaçao	„	13 Januari	2 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Zaterdag	14 Januari	8.30 a.m.
Vertrek van Maracaibo	Zaterdag	14 Januari	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Zondag	15 Januari	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Zondag	15 Januari	7 a.m.
Aankomst te Curaçao	Zondag	15 Januari	2 p.m.

N. B. Aan boord van de Colon- en Suriname-Lijn-Schepen worden geen bezoekers toegelaten, tenzij in het bezit van een toegangskaart uitgegeven door het Hoofdagentschap.

Alle aanvragen voor lunch en diner aan boord van de Colon- en Suriname-lijn-schepen, gedurende het oponthoud in deze haven, moeten gericht worden aan het Hoofdagentschap.

Toegang tot de Westwerf: UITSLUITEND via het hek aan de Havenstraat.

TE HUUR

Na den 15den dezer het zeer geriefelijk huis gelegen te Pietermaai No. 62, voorzien van 4 groote slaapkamers, badkamer, W.C., en verder alle moderne gemakken.

Voor inlichtingen: PIETERMAAI 62.

2-1 Jan. 1933.

C.V.V. „D.D.V.O."

heeft de eer hierbij het geachte publiek mede te deelen, dat haar nieuw bestuur samengesteld is uit de volgende heeren:

Voorzitter:	Ger: A. P. van Uijtrecht.
Onder-Voorzitter:	Emilio Goylo.
Secretaris:	Arturo E. Leito.
Penningmeester:	Emilio Romano.
Commissaris:	Luis B. Laurens.

Curaçao 5 Januari 1933

Steunt het Apostolaat ter Zee.

De raket als vervoer-middel voor poststukken.

Wij herinneren ons allen nog de eerst vliegpost per vliegtuig en per Zeppelin! Wat was dat toen reeds een vooruitgang en hoe heeft zich dit alles ontwikkeld tot een uitgebreid net van luchtverbindingen over de geheele wereld. Onlangs lazen we, dat in October l.l. de *„Graf Zeppelin"* reeds een totaal van een half millioen K.M. afstand had afgelegd. Een record zonder weerga. — Thans staan wij aan een nieuw tijdperk en wel door de uitvinding van een jongen Oostenrijkschen ingenieur uit Graz, Fritz Schmiedl geheeten, die eenigen tijd geleden proefondervindelijk de mogelijkheid heeft aangetoond briefpost per raket te vervoeren, hetgeen voor de toekomst natuurlijk geheel nieuwe perspectieven opent.

Zooals bij alle uitvindingen is ook aan deze eerste postraketvlucht een reeks van proefnemingen voorafgegaan en zullen er nog vele moeten volgen, voordat wij zoover zijn, dat wij een geregeld postverkeer hiermede hebben bereikt. De moeilijkheden, welke moeten overwonnen worden, zoowel van technischen als financieelen aard, zijn natuurlijk vele, en hoewel ook in andere landen reeds proefnemingen met raketten hebben plaats gevonden, is tot op heden de Oostenrijker Schmiedl degene, die op dit gebied het meest heeft bereikt.

Zijne eerste proefnemingen vonden reeds einde 1930, begin 1931 plaats, doch met deze raketten werd geen post vervoerd. Op 2 Febr. werd de proefraket V 7 (V = Versuchsrakete) afgeschoten van Schöckel naar Radegund, op 21 April 1931 door het afschieten van een registreerraket gevolgd. Dit zijn echter niet officieele vluchten geweest; de V 7 heeft weliswaar post medegenomen, doch de verdere behandeling en bezorging heeft niet door de posterijen plaats gevonden.

Hierna volgt dan de eerste officieele postraket R 1, welke 9 September 1931 van de 1284 Meter hooge Hochtrötsch in het Schöckelgebied naar Semriach is afgeschoten. Deze raket had een gewicht van 9 K.G. en hiermede werden 333 poststukken vervoerd, waarvan 36 aangeteekend; een speciale postzegel van 10 Groschen (oplage 500 stuks) werd hiervoor afgegeven. Na aankomst te Semriach werd de inhoud door de post overgenomen en verder naar bestemming doorgezonden.

De landing van een raket geschiedt door middel van een parachute, die zich in den kop van de raket bevindt en opengaat, zoodra de raket begint te vallen.

Na deze zeer geslaagde postvlucht (alles was precies volgens de berekeningen uitgekomen) had op 28 October een nachtvlucht plaats op het Grazer Feld, alwaar de V 8 werd afgeschoten; deze vlucht behoort nog tot de niet-officieele.

De eerste vluchten, welke dan volgen, zijn met de postraketten V 9 en V 10, welke beide op 28 Mei 1932 van Schöckel naar Radegund werden afgeschoten; hiermede werden resp. 228 en 192 poststukken vervoerd. Deze vluchten werden gevolgd door de twee postvluchten van Schöckel naar Kumberg, op 23 Juli 1932 met de V 12 en V 13, waarmede resp. 231 en 200 poststukken werden medegegeven. Voor deze beide laatste vluchten werden speciale raketpostzegels uitgegeven van 3 Gr., 10 Gr. en 1 Schilling.

Met deze postvluchten opende Ir. Schmiedl een snelle aansluitende postverbinding tusschen een moeilijk toegankelijke bergstreek en het postnet in het dal.

Wij staan hier natuurlijk nog slechts aan het begin, maar de resultaten welke thans in het tijdsverloop van één jaar zijn bereikt, wijzen er op, dat het niet lang meer zal duren, of de eerste postraket zal reeds naar het buitenland worden afgeschoten, eerst naar de dichtbij gelegen landen, en daarna verder en verder. Wellicht beleven wij over een paar jaar reeds de eerste postraketvlucht Europa-Amerika, welke vlucht volgens de opgedane ervaringen slechts c.a. 2 uur zou duren en indien de vlucht door de stratosfeer zou geschieden slechts c. a. 15 minuten. In dit verband zijn natuurlijk de onderzoekingen van prof. Piccard van belang.

In het voorjaar 1933 hoopt ir Schmiedl de proefnemingen weer voort te zetten.

Arbeidsplicht in Hongarije.

Bij het ministerie van binnenlandsche zaken in Hongarije is een ontwerp van wet ingediend door het kamerlid Marton, om naar het voorbeeld van Bulgarije de algemeene arbeidsplicht in te voeren. Het is zeer waarschijnlijk dat dit plan, zij het dan in eenigszins gewijzigden vorm wel zal worden aangenomen.

Zooals het ontwerp thans luidt zal er een nationaal leger voor den arbeid worden gevormd waarbij alle mannen van 21 tot 40 jaar zullen worden ingelijfd.

Zij moeten 240 dagen voor den staat arbeid verrichten, zonder dat zij daarvoor eenig loon ontvangen. Slechts de huisvaders en kostwinners zijn van deze verplichting ontslagen. Iedereen is verplicht te dienen, tenzij men aan den staat een losprijs betaalt, die varieert van 4000 tot 10.000 Pengo.

De soldaten van dit arbeidersleger ontvangen van de regeering volledige verpleging, voeding, ligging en kleeding en ook de benoodigde werktuigen, terwijl bovendien door den staat voor den duur van den arbeidstijd een verzekering voor ziekte en ongevallen wordt afgesloten. De geldmiddelen om dit leger van dienstplichtige arbeiders te onderhouden worden op de eerste plaats verkregen uit den opbrengst van de verschillende losprijzen, die ontvangen zullen worden.

Goedkoope huwelijksreizen naar Rome.

Volgens de Milaneesche bladen heeft het aantal jonge echtparen, dat een huwelijksreis naar Rome heeft gemaakt met gebruikmaking van de reductie van 80 pCt. op de spoorwegtarieven, in de twee eerste maanden meer dan 1000 bedragen.

Ook jonge echtparen uit het buitenland, hebben nadat zij de grens overschreden hadden, van deze gunstige bepaling gebruikt gemaakt. Er zijn wel eenige bezwarende condities aan verbonden. Zooals men weet, geldt deze reductie alleen voor de tweede en derde klas, en moet de reis ondernomen worden binnen zeven dagen na de huwelijksvoltrekking. De maximum geldigheid van de kaartjes is veertien dagen en zij geven niet het recht onderweg uit te stappen.

Erfenis in een flesch.

Een arme Spaansche boer is op een zeer eigenaardige manier in het gelukkig bezit gekomen van een aardig kapitaaltje.

Op een warmen zomerdag, enkele dagen geleden, was hij in zee een bad gaan nemen en terwijl hij onderdook, vond hij een goedgekurkte flesch. Nieuwsgierig opende de eenvoudige man de flesch en inplaats van een koelen dronk te vinden, zooals hij dacht, bemerkte hij, dat in de flesch een brief geborgen was. De boer kon echter lezen noch schrijven.

Hij bracht toen de brief naar den dichtstbijzijnde politiepost, waar de de inspecteur van het bureau den brief voorlas. Groot was zijn verbazing, toen men hem den inhoud van het schrijven kenbaar maakte: „Een ongeneeslijke ziekte heeft mij in den dood gedreven. Mijn spaarduiten ten bedrage van 27.000 peseta's en enkele effecten zijn bij een bank gedeponeerd. Den vinder van dezen brief verklaar ik tot mijn erfgenaam en ik wensch hem een betere gezondheid toe, dan voor mij was weggelegd".

De overgelukkige boer ging naar de bank en kreeg het gedeponeerde geld, dat werkelijk aanwezig was. De eerlijke vinder maakte daarop, volgens de *Msb.*, het voornemen om voortaan iederen dag een bad in zee te nemen.

Een doeltreffende manier, als het niet helpt om nog meer flesschen met erfenissen te vinden, dan toch zeker om zindelijkheid te kweeken!

Amerikaansche Millionairs.

De millionairs beginnen in Amerika zeldzaam te worden. De geweldige vermogens van de 20e eeuw, die vooral in het jaar 1929 nog op fantastische wijze groeiden, zijn op het oogenblik aan het verbrokkelen en sommige ervan zijn reeds geheel verdwenen.

Zomerpaleizen op Long Island, het oord, waar de aristocratie van de Amerikaansche finantieele wereld gewoon is heen te trekken, blijven nu gesloten, om de eenvoudige reden, dat men zich genoodzaakt ziet ingrijpende bezuinigingen te gaan toepassen.

Slechts enkele millionairs hebben de finantieele crisis, die op Amerika is neergedaald, overleefd.

De verdwijning van de sprookjesachtige vermogens heeft zich in een minimum van tijd afgespeeld. Zelfs de uiterste krachtsinspanningen waren onmachtig de duikeling der prijzen tegen te houden.

Fortuinen, als die van de Harrimans en de Vanderbilts zijn niet meer te vinden, terwijl die der oliekoningen, als Rockefellers en Sinclairs bezig zijn totaal weg te vloeien. Met de bankiers, groot-industrieelen en automobielbouwers is het al geen haar minder erg.

Een buitengewoon sterk voorbeeld van achteruitgang levert wel het vermogen van Samuel Mather, een grootindustrieel, die vorig jaar overleed. Op het oogenblik is er van de 40,000,000 dollar, die hij naliet, nog slechts 6,000,000 over.

De Guggenheims, de Astors, de Morgans en het meerendeel van de overige landgoedbezitters op Long Island hebben hun personeel sterk ingekrompen, terwijl de buiten-verblijven der kleinere millionairs het heelemaal zonder bewoners stellen.

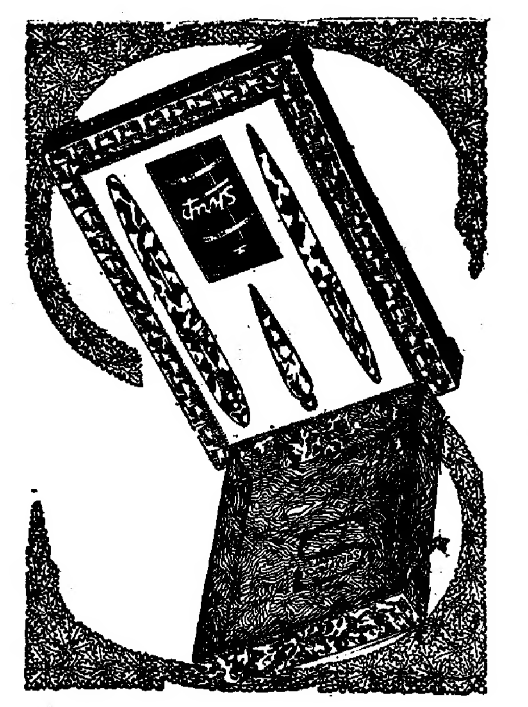
De „Graf Zeppelin" een half millioen K.M. afgelegd.

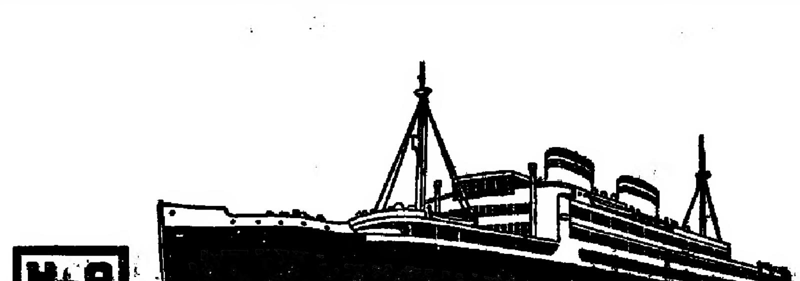
De Rijksminister voor Verkeerswezen, Freiherr von Eltz-Ruebenach, heeft de directie der luchtschepenwerf te Friedrichshafen ter gelegenheid van den terugkeer van het luchtschip *„Graf Zeppelin"* in October l.l. het volgende telegram gezonden:

„Het luchtschip Graf Zeppelin heeft door 500.000 K.M. af te leggen een prestatie volbracht, welke eenig ter wereld is. Ik spreek bij deze gelegenheid mijn hartelijke gelukwenschen uit, waaraan ik de beste wenschen verbind voor verdere gelukkige tochten van het schip en den voorspoed van de luchtschepenwerf".

Bijblad van de „Amigoe di Curaçao" van 7 Januari 1933.

„DE SPORT"

Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Competitie-standen per 31/12/'32.

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	gem.
Jong Holland	9	8	0	1	20	4	16	
Volharding	9	7	2	0	25	6	16	
Asiento	9	5	3	1	13	6	13	
Transvaal	9	5	2	2	19	6	12	
Trappers	9	4	2	3	12	6	10	
R. C. C.	9	3	1	5	15	12	7	
Republiek	9	2	2	5	10	11	6	
Go Ahead	9	2	1	6	5	20	5	
Trekvogels	9	0	3	6	4	23	3	
M. S. Z.	9	1	0	8	4	33	2	
Res. 1ste kl.								
R. C. C. 2	7	6	1	0	16	2	13	
Republiek 2	7	4	2	1	9	3	10	
Trappers 2	7	4	1	2	9	5	9	
Jong-Holland 2	7	3	2	2	12	5	8	
Asiento 2	7	3	1	3	6	14	7	
Volharding 2	7	3	1	3	7	7	7	
Transvaal 2	6	0	1	5	2	12	1	
Trekvogels 2	6	0	0	6	2	13	0	
2de klasse								
BISMARCK	10	7	3	0	20	0	17	
De Ruiter	10	5	4	1	11	2	14	
D. D. V. O.	10	6	2	2	16	8	14	
Juliana	10	5	2	3	11	5	12	
Ajax	10	3	4	3	9	6	10	
Hercules	10	3	2	5	8	12	8	
Van Nes	8	3	2	3	6	9	8	
D. N. S.	10	2	4	4	6	11	8	
Olympia	9	1	5	3	2	8	7	
Morningstar	8	2	0	6	2	19	4	
S. D. O.	9	1	0	8	2	10	2	

Het Bestuur van den CVB brengt hierbij hartelijk dank voor de ingekomen gelukwenschen bij de wisseling des jaars, en wenscht U allen wederkeerig een gelukkig en voorspoedig 1933.

Wedstrijd Programma.

Zondag 8 Januari 1933.

MUNDO NOBO

4.15 *Beslissingwedstrijd Kampioenschap 1933.*

Jong-Holland — Volharding

Scheidsrechter: F. Kranenburg
Grensrechters : M. Eugenio
J. Rammers

In geval gelijk-spel is volgens het bepaalde in Art. 3 4de lid van het Huishoudelijk Reglement het navolgende van toepassing:

Bestaat een halve beslissingcompetitie uit één wedstrijd, dan zal, indien de stand na 60 minuten gelijk mocht zijn, als volgt worden verlengd:

a. na het verstrijken van de 60 minuten wordt geloot voor beginschop of doelkeuze;

b. na 7½ minuut wordt van doel gewisseld:

c. is na het verstrijken van de 7½ minuut niet gedoelpunt, dan wordt de wedstrijd op nader te bepalen datum opnieuw vastgesteld en bij gelijkspel wordt volgens dezelfde regeling verlengd;

d. is na het tweede wedstrijd geen beslissing verkregen, dan beslist het doelgemiddelde van de competitie bedoeld in het 1ste lid van dit artikel.

Bij gelijk doelgemiddelde beslist het lot.

	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	v. t.	Pt.
Jong-Holland	9	8	0	1	20—4	16
Volharding	9	7	2	0	25—6	16

Prijzen der plaatsen.

Overdekte tribune F 1,50
Open tribune 1,—
Derde rang 0,50

Programma der wedstrijden vd 2de klasse is den betrokken vereenigingen bekend gemaakt.

VACATURE VOORZITTER CVB.

Daar de Heer Amador Maduro als Voorzitter van onzen Bond heeft bedankt, zal deze functie tot en met de Algemeene Vergadering van 19 Januari a.s. worden waargenomen door den Heer M. DE VRIES.

ALGEMEENE VERGADERING.

De Jaarlijksche Algemeene Vergadering zal worden gehouden op 19 Januari a.s.

Plaats en aanvangsuur zal den Vereenigingen worden bekend gemaakt.

Vereenigingen, welke niet op die Vergadering op de wijze als in Art. 22/3a zijn vertegenwoordigd, of indien deze vertegenwoordigers niet in het bezit zijn van de onder Art. 22/3b vermelde schriftelijke verklaring, verbeuren een geldboete van F. 5,—.

CANDIDAATSTELLING VOOR BESTUUR 1933.

Candidaatstellingen voor het Bestuur 1933, op de wijze als in Art. 5 lid 11 voorgeschreven. worden ingewacht bij den EERSTEN SECRETARIS: M. DE VRIES, NEGROPONT 71 tot en met den 14 den Januari a.s. Candidaatstellingen welke na dien datum binnenkomen worden onherroepelijk terzijde gelegd.

Wordt het voorstel van het Bestuur aangenomen om Bestuursleden voor den tijd van 2 jaar te kiezen, zoodat jaarlijks de helft van het aantal Bestuursleden aftreedt, dan moeten er candidaten gesteld worden voor drie plaatsen, n.l.:

AFTREDEND: Voorzitter : NIET HERKIESBAAR
M. DE VRIES: NIET HERKIESBAAR
E. MINGUEL: HERKIESBAAR

terwijl de Heeren C. Davelaar, G. da Silva, J. Mallee en A. J. Maduro nog één jaar zitting hebben.

Wordt het voorstel van het Bestuur **niet** aangenomen, dan treden alle Bestuursleden af, doch deze zijn, behoudens de Heeren Amador Maduro en M. de Vries terstond herkiesbaar.

Over deze aangelegenheid is in de Vergadering van Vrijdag j.l. beslist, zoodat de Vereenigingen weten, hoe zij hunne candidaten moeten stellen.

STRAFFEN.

Geschorst:

J. G. Daal (Volharding) voor den tijd van drie maanden, ingaande 1 Januari 1933 en eindigende 1 April 1933, zulks wegens:

HET SCHADEN VAN DE BELANGEN VAN DEN C V B EN DE VOETBALSPORT. (Ingezonden stuk in La Prensa dd 21 December 1932 naar aanleiding wedstrijd Volharding—Transvaal. Art. 15b HR.)

G. Laurens (Volharding) voor den tijd van 6 maanden, ingaande 1 Januari 1933 en eindigende 1 Juli 1933 zulks wegens onwelvoeglijke bejegening van den scheidsrechter (wedstrijd Volharding 2 — Jong-Holland 2) Art. 15e H. R.

Geroyeerd.

C. V. V. Morningstar Art. 15 H. R.

Alle door deze vereeniging gespeelde wedstrijden komen hierdoor te vervallen.

Oefendagen MUNDO-NOBO.

Vereenigingen, welke op Mundo-Nobo willen oefenen, worden verzocht hunne wenschen (Dagen, uur etc.) kenbaar te maken bij den Eersten Secretaris, tot en met den 15den dezer.

Bij de samenstelling van het oefenprogramma zal zoo veel mogelijk met de wenschen der vereenigingen rekening worden gehouden.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS VEREENIGING.

AFDEELING WILLEMSTAD
CURAÇAO.

GROEP 1. SCHOTSCHE DASSEN

Mededeelingen: Jongens van de GROEP.

Padvinders en Welpen. Een zonnig en lichtend spoor door 1933.

Laat je Belofte en je wet, je door 't heele jaar leiden.

De nieuwe Wedstrijd wordt Zondag 26 Februari beslist en omvat „Tent Opslaan en Kampinrichten" voor elke patrouille.

Goed succes.

Hoe zit dat nu met Mr.????

Opgenomen bij de Padvinders als Nieuweling:

PIO R. MORALES
ENGBERT JONKERS.
JAN LENS.

Winnende Patrouille der afgeloopen Wedstrijd, onze Gelukwenschen.

Je leiders.

Troepleven van Maandag 9 tot en met Zondag 15 Januari 1933.

De Patrouille-Bijeenkomsten op de vastgestelde avonden, volgens vastgelegd program, in uniform.

Troepavond.

Woensdag half zeven op het terrein verzameltijd. training in 1ste klasse-eischen, spelen, zang, verhaal „De ontmaskering".

Troepbijeenkomst

Zondagmiddagmiddag 2 uur verzamelen op Fort EEN-NACHT.

SLUIP EN SPEUROEFENING, half zes einde der bijeenkomst.

ZWEMMEN, WOENSDAG VAN 5 TOT 9 UUR. Ook voor insigne's.

HORDE-LEVEN.

Doe je best...

Dinsdag en Vrijdag de Horde-Bijeenkomsten vanaf half vijf tot half zeven.

Wij trainen ons in Rimboe-Spel en Welpenliedjes. Dan is er nog een Boetseer-Wedstrijd. AKEELA vertelt een mooi verhaal.

HORDERAAD voor de Nest-Gidsen Dinsdag van 4 tot 4.30 nur, vaststelling van een NEST-WEDSTRIJD.

De oude Wolf.

OUDEJAARSAVOND 1932.

Als op den laatsten dag des jaars de korte schemering valt, welke den avond inluidt en de uren nog te tellen zijn, welke ons van de wisseling 1932—1933 scheiden, zijn Padvinders en Welpen verzameld op hun Groep**terrein rond een hoog oplaaiend kampvuur.**

Grillig kronkelen de vlammen rond de blokken hout; dit verterende zooals de uren, de dagen des jaars verteerd hebben, en werpen haar rosse schijnsels op de gestalten der jongens en de troeplokalen.

Als herinnering aan den kampvuuravond van eenige dagen geleden op *„Fort Beekenburg,"* wordt een verkoold stukje hout met eene korte ceremonie op het reeds brandende vuur gelegd en zal op 't eind der avond van dit laatste kampvuur in 't oude jaar, een stukje hout genomen worden, om in 1933 het eerste kampvuur weder mede te ontsteken.

Voor jongens en leider is het fijn, vele Ouders rond het vuur te zien, medelevende met het jeudige idealisme van deze jonge Ridderschaar.

Uit alle borst zingen allen de Padvindersmarsch, waarvan het refrein gezongen wordt, denkend aan 't komende Groote Kamp en HERMAN DANIA, inplaats van „Naar de duinen, naar de bosschen, „Naar VENEZUELA en de bosschen." Ook 't Kampvuurlied klinkt stemmingsvol, brengend de juiste sfeer, vertellend van nieuwe plannen en vroegere kampvuren.

Dan wordt door de Leider het Jaar nagegaan. Wat 1932 voor de Troep en de Horde geweest is en voor elke jongen afzonderlijk. De Maanden treden één voor één uit het duister weer te voorschijn met de vele voorvallen en gebeurtenissen uit Groepleven; het samen beleven van moeiten en plezier. At en toe klinken namen van Jongens, welke op den voorgrond traden en insignes behaalden, of er een Jaarster bijkregen. Uit de kring Jongens rondom klinkt soms een geklap of kreten van instemming, als zij 't verleden weer voor hen getooverd zien.

De Welpen, als kleine Kabouters, in hunne groene truien en petjes met gele koordbiezen, voeren nu de Rimboe-Dansen op... door 't schijnsel van 't vuur fantastisch belicht, welke groote schaduwen op de Fortmuur werpt, waarvoor zij spelen.

Nu laten zij zien, hoe BAGHEERA de Panter, wel sluipt, en hoe ook een WELP steeds recht op een Doel zal afgaan; dan leeren zij als BALOE de Wetten der RIMBOE, imiteerende de Bruine Beer, die 't Jungle-Volk onderwees: „Moedig zijn en weten vol te houden" en „Te doen, hetgeen de Oude Wolf voorhoudt".

Als „KAA" de slang kronkelen zij en veranderen plots in „BANDERLOG", het Apenvolk, waarvan elke WELP een afkeer heeft; want die beloven veel en nemen zich een hoop voor om te doen en doen niets. Dan daarbij, doen die Apen allerlei dwaze dingen. Gelukkig verschijnt „KAA" weder ten tooneele en verslindt de Apen.

Eenige WELPEN vertellen nog een verhaal of zingen een liedje.

Denkend aan onze Chief-Scout „Lord Robert Baden Powell" klinkt uit volle borst, door Padvinders en Welpen, een YELL: „BADEN POWELL - BADEN POWELL - CHIEF-CHIEF-RA-RA-RA" en daaruit volgt vanzelf de JAMBOREE-YELL (Wereldbijeenkomst-Yell) welke op allerlei manieren gedaan wordt, met vol enthousiasme.

Er is door de Padvinders een afspraak gemaakt. Allen staan op van hunne zitplaatsen, als de Leider in enkele korte woorden het daadwerkelijk medeleven met de Groep en dit wel met woord en Daad, van een der aanwezige Moeders schetst. Een driewerf HOERA klinkt uit volle borst, als Mevrouw „FABER" als Eerelid de naam van „TROEPMOEDER" ontvangt.

Dan is 't Pauze. Nu blijkt, dat de jongens dien dag niet voor niets gewerkt hebben met 't bakken van drie honderd Olie-Bollen. Gelukkig dat wij zoo'n goede kracht er bij hadden, niet waar? Welpen en Padvinders blijken groote magen te hebben en er heel wat te kunnen bergen. Ook de Gasten vinden ze heerlijk en laten het zich goed smaken. Inplaats van warme chocolademelk, gaat de Limonade rond en vindt eveneens een goed onthaal.

Na de pauze blijven de Padvinders **bij hunne jongere broertjes niet achter en demonstreeren eenige patrouilles als** tooneel, wat er alzoo in de Troep geleerd wordt. „De Vossen" laten eene Patroulle-Bijeenkomst zien; De Patr. Leider heeft 't over 't Sparen; dan volgt een wedstrijd in Knoopenleggen en wordt het aanleggen van het Hoofdverband en de Mitella gedemonstreerd.

Vervolgens volgt nog een oefening „'t snel zien" en trekt die patrouille op spoortocht. „De Arenden„ redden een Drenkeling, brengen hem door middel der Schäfer-Methode weer bij en vervoeren hem, op advies van den Dokter (goed zóó, Antoon) naar 't Hospitaal. Ook de „Wolven" geven Spel-Demonstratie. Achtereenvolgens doen zij „Hanengevecht" Stokschermen", 't spel „Grijp" en „Arme Poes" waarbij de toekijkers klaarblijken medeleven. „De Herten" demonstreeren de wisseling van Oud en Nieuw, waarbij een Oude Man een Jong Kind ontmoet en afscheid neemt, waarna deze vol moed zijn loopbaan begint.

Geheel niet traag glijden de minuten om, zoodat de tijd nadert deze Oudejaars-Bijeenkomst te sluiten, om ieder voor zich, deze in huiselijke kring voort te zetten, vandaar dat de Leider geen tijd vindt, met een Oudejaarvertelling te sluiten, wat eenige WELPEN echt jammer schijnen te vinden.

Dan heffen allen uit volle borst het „Waarom Padvinder" en het eigen Troeplied aan, belovende daarmede, alles wat zij zullen doen in 1933, met hun volle Wil te doen *en* zoo goed mogelijk.

Als de Vlag wordt neergehaald, brenbrengen allen het Saluut. Dan gaat een ieder zijns weegs, tot de volgende Bijeenkomst in 1933.

Alweer een Jaar voorbij, „Wat is zij voor U en mij geweest?"

Willemstad, 1 Januari 1933

M. v. d. Maarel Jr

VARIAS.

Amerikaansche reclame en corruptie.

In den staat Kansas, welke midden in den Amerikaanschen „graangordel" ligt, moest onlangs een nieuwe gouverneur worden gekozen. De verkiezingsstrijd heeft daar vormen aangenomen, waarover zelfs veteranen der Amerikaansche politie verstomd staan. Het is vooral aan het optreden van een onafhankelijken candidaat, een vroegeren arts dr. J. R. Brinkley, te danken, dat de kiesvergaderingen op één reusachtig volksfeest lijken en dat in de propaganda de dolste beloften aan de orde van den dag zijn.

Dr. Brinkley was vroeger specialist op het gebied der verjongering door middel van geitenklieren. Hij deed dit werkje dusdanig, dat de overheid ingreep en hem de bevoegdheid van geneesheer ontnam. Naast zijn praktijk had de eerzuchtige dokter nog een eigen radiozender in bedrijf, waardoor hij politieke propaganda voor zich maakte. Maar ook de uitzendbevoegdheid werd hem ontnomen.

Maar al die tegenslagen, zoo bericht *United Press*, waren niet in staat, om den merkwaardigen dokter te ontmoedigen. Hij trad toen als partijloos candidaat op voor het ambt van gouverneur. Hij is een buitengewoon vaardige propagandist en weet de eenvoudige boeren en farmers van Kansas juist aan te pakken. Daarom waren de beide candidaten der twee groote partijen niet weinig benauwd voor deze candidatuur.

Kondigde Dr. Brinkley een vergadering aan, dan stroomden er tienduizenden toe, zelfs op het platteland. Met groote belangstelling zagen de boeren een heel autopark arriveeren, vracht wagens met een hypermoderne luidsprekersinstallatie. Eerst trad er dan een cowboy op die hoog te paard de boeren bezig hield door 't voordragen van volksliederen. Dan kwam er geregeld een dominée aan het woord, die het program van dr. Brinkley uitvoerig schilderde. En dan verscheen de candidaat ten slotte zelf in een kostbare automobiel of per vliegtuig, dat blauw-goud is gelakt en een 60.000 heeft gekost.

Dr. Brinkley is een gedistingeerd een gereserveerd man. In tegenstelling met andere politici in den verkiezingsstrijd, geeft hij nooit handjes, vraagt niet naar het welzijn van mevrouw en de lieve kindertjes. Hij gaat direct naar de spreektribune. Deze houding stoot de boeren wel een beetje af, maar dat hinderde niet, want hij strooide zakken van beloften over hun hoofden uit, waardoor ze in geweldig entousiasme geraken.

Geen candidaat belooft zooveel als Brinkley. Hij beloofde in elk der 105 districten twee kunstmatige meeren te laten aanleggen. De kinderen zullen kosteloos hun schoolboeken krijgen. De inkomsten belasting wordt radikaal afgeschaft, evenzoo de grondbelasting. De autobelasting wordt tot op een nietsje verlaagd. Alle overige belastingen worden zoo goed als afgeschaft. Maar daarmee is het nog niet uit. Brinkly belooft voordurend in contact te blijven met „zijn" volk en van het gouvernementspaleis uit dagelijks verslag te doen van zijn prestaties voor het algemeen belang.

De brief.

Men moet in aanmerking nemen dat Herman Kander zich verschrikkelijk ziek had gevoeld en dagen lang in de vreeselijke overtuiging leefde, dat zijn einde nabij was.

Dit voerde hij naderhand tegenover zichzelf als excuus aan, doch het leek hem achteraf een zwakke verontschuldiging. Hij bezat zelfcritiek en hij oordeelde innerlijk, dat er eenvoudig geen geldige verontschuldiging kan bestaan voor een man, die zóóiets doet, hetzij dan, dat hij absoluut krankzinnig is. En dat hij niet voor een bewijs van ontoerekenbaarheid in aanmerking kwam, daarvan was hij overtuigd. Neen hoe hij de zaak naderhand in zijn gedachten ook wendde en keerde, wat hij gedaan had, was een fout, die bijna aan een misdrijf grensde. Ja, een misdaad tegenover zijn vrouw en zich zelf. En als hij aan zijn vrouw dacht, steeg hem het haar letterlijk te berge. Ook al was hij stervend, dan zou zij hem zóó iets nog niet vergeven.

De gedachte aan zijn waanzinnige daad kwelde hem en hleld hem langer in bed dan noodig zou zijn geweest voor den griepaanval, die hem zoo ziek had gemaakt. Hij herhaalde in gedachten steeds dezelfde dingen tegen zichzelf, schold en raasde tegen zichzelf en leefde in doodsangst, dat zijn vrouw iets zou merken. Eens droomde hij wild en riep luid:

— Vijfhonderd .... vijfhonderd! Badend in zijn zweet ontwaakte hij en staarde ontzet zijn vrouw aan.

— Wat schreew je toch van vijfhonderd? vroeg ze met haar scherpe stem.

— O, ik droomde zoo akelig van.. van vijfhonderd leeuwen .... stotterde hij.

Vijfhonderd gulden op zijn bank... Hoe wás het mogelijk, dat iemand, zelfs in een griepaanval, zooiets kon doen! Ja, hij had zich doodziek gevoeld, angstige gedachten waren in hem opgekomen en herinneringen... vele herinneringen ... en vrees voor wat er misschien kon komen ná den dood .... Opeens had alles anders geleken en was van waarde veranderd. Leven, leven alleen had waarde... geld was opeens niets meer ... Niets, voor Herman Kander, die sinds zijn jeugd een afgod van het geld had gemaakt en in deze aanbidding nog slechts werd overtroffen door zijn vrouw.

Hij had de cheque geschreven, in een enveloppe gedaan, geadresseerd aan zijn broer en door het meisje laten posten. Zijn broer moest nu de cheque al ontvangen hebben ... zijn broer, wien hij alle hulp geweigerd had toen deze hem kwam vragen om wat geld... slechts een honderd gulden .... door werkeloosheid en ziekte waren ze in schulden gekomen .... nu had hij weer werk en zou afbetalen ..... neen, neen, 't was hem te riskant geweest, hij had geweigerd En nu had hij vijfmaal zooveel gestuurd ... hij idioot!

— Man, zei de scherpe stem van zijn vrouw, hier is je nééf. Ze zei het op den smalenden toon, dien ze altijd aansloeg, als ze over menschen zonder geld sprak. Menschen zonder geld waren nuttelooze, lastige wezens, die altijd geld wilden leenen en altijd bedelen! Ze moesten uitgeroeid worden.

Kander kreeg een schok. Die kwam bedanken! Als hij het maar niet zei, waar z'n vrouw bij was. Gelukkig, ze ging de kamer uit. Met koortsige oogen staarde hij z'n neef aan, een jongen van omstreeks twintig jaar.

— Ik wist niet, dat u ziek was, oom, zei de jongen verlegen en bedrukt, ik kwam ... ik heb ... Hij kuchte, vader weet niet, dat ik naar u toe ben, hij logeert met moeder bij kennissen .... ik was heelemaal alleen thuis en ....

De zieke vloog overeind in bed. Alléén thuis? Hoelang nog?

— O, nog een week, zei de jongen maar ik wou...

— Nog een week?

Waanzige vreugde lichtte in de oogen van Herman Kander.

— Luister Bertus... luister goed. Reis dadelijk naar huis. Er ligt daar bij je aankomst een brief van mij ... of die zal spoedig komen ... Begrijp je? Een brief van mij aan je vader. Dien wil ik terug hebben ... er eh ... er staan dingen in, die ... die niet aangenaam zijn voor je vader .. Ik heb er spijt van ... stuur me dien brief dadelijk terug ... hier. Hij greep in zijn jaszak, zich uit het bed buigend naar de kleeren op een stoel. Hier ... je kwam zeker geld te leen vragen, hè?

— Ja.... ik eh.... ik heb wat schuld gemaakt... en vader heeft al zooveel zorgen. .. als u mij wat wilde leenen?

— Hier heb je een rijksdaalder... de reis kost maar een gulden twintig derde klas.... dus dan hou je nog aardig wat over.... maar denk aan dien brief... hier pak aan.

— Ik heb vijftig gulden noodig, oom.

Zijn oom sloeg achterover en leek op slag te zullen sterven. Hij overleefde het echter en een vloed van woedende woorden kwam over zijn lippen. Ten slotte stond Bertus op en zei sloom:

— Ik ga nog even tante goeden dag zeggen, dag oom, het beste.

— Hier blijven, zei hij schor, ik zal.,. omdat je m'n neef bent, een tientje, daar dan.

— Ik heb vijftig gulden noodig, zei Bertus, die gekomen was met de overtuiging, dat hij vergeefs zou bedelen om een tientje.

Ten slotte gaf zijn oom hem steunend en zuchtend de vijftig gulden. Drukte hem op het hart, zoodra hij thuis kwam en den brief vond, dien te posten.

— Beloof me dat ... zweer het me! zei hij.

— Jawel oom, zoodra ik thuiskom en uw brief vind, zal ik hem weer terug zenden.

Tante was in de keuken. Ze beantwoordde zurig den groet van neef en keek hem wantrouwend aan. Hij keek haar te opgewekt; die idioot daarbinnen had hem minstens een gulden gegeven.

Bertus was al buiten, toen hij snelle schreden achter zich hoorde en een stem die gejaagd riep: — Meneer Bertus.

Hij keek om. Het was de dienstbode.

— Och meneer, alstublieft, neemt u die brief voor uw vader mee, ik heb vergeten hem gisteren te posten ... Zeg u er niets van?

Bertus beloofde, dat hij er niets van zou zeggen.

Onderweg opende hij den brief en bekeek geïntereseerd den inhoud. Den volgenden dag schreef hij zijn oom: „Beste oom, nog wel bedankt voor de vijftig gulden. Ik zend u hierbij uw brief terug. U hebt alleen van den brief gesproken, dus heb ik de cheque behouden en geïnd. Wat zal dat een vroolijke thuiskomst voor vader en moeder zijn."

Zijn oom kreeg in ernst een flauwte, toen bij den brief las. Toen zijn vrouw hem wilde bijbrengen, vond ze het epistel en las het. Hij was verplicht, haar alles te bekennen.

Over de rest zullen we maar liever een sluier leggen.

De Gldldr.